

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sayıştay Kanunu Teklifim, ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.
Gereğini saygılarımla arz ederim.

Faruk Çelik
Başbakan

Sadullah Ergem
Haberleşme

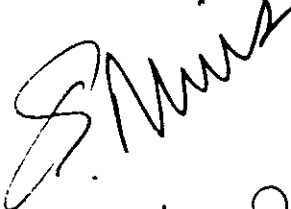
Salih KAPUSUZ
Ankara Milletvekili
Grup Başkanvekili

ADALET ve KALKINMA
PARTİSİ
BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

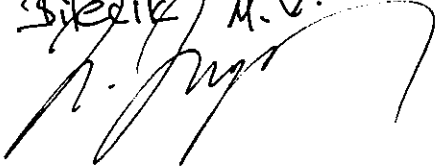
Zyop Fatma
Ordu m. v.

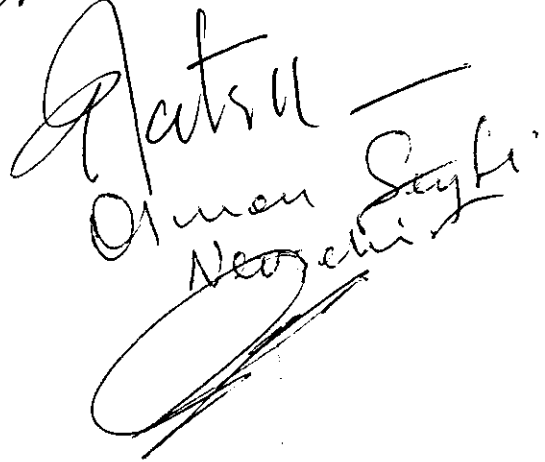
- EKİ 1. Kanun Teklifi
2. Madde Gereçeleri
3. Genel Gerekçe

Osman Muvi FİLİZ
Denizli m. v.

Fahrettin İYİRAK
Sivas m. v.

Nimet GUBUKÇU
İstanbul Milletvekili

SAYIŞTAY KANUNU TEKLİFİ

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

Madde 1- Bu Kanunun amacı; kamuda hesap verme sorumluluğunun ve saydamlığın sağlanması, kamu idarelerinin etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun bir biçimde çalışması ve kamu kaynaklarının öngörülen amaç, hedef, kanunlar ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olarak elde edilmesi, saklanması ve kullanılmasını sağlamak için Türkiye Büyük Millet Meclisi adına yapılacak denetimleri, sorumluların hesap ve işlemlerinin kesin hükme bağlanmasını ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmak üzere Sayıştayın kuruluşunu, işleyişini, denetim ve yargılama usullerini, mensuplarının niteliklerini ve atanmalarını, ödev ve yetkilerini, haklarını ve yükümlülüklerini ve diğer özlük işlerini, başkan ve üyelerinin seçim ve teminatını düzenlemektir.

Tanımlar

Madde 2- Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Sayıştay denetimi: Düzenlilik ve performans denetimini,
- b) Düzenlilik denetimi: Mali denetim ve uygunluk denetimini,
- c) Mali denetim: Kamu idarelerinin hesap ve işlemleri ile mali faaliyet, mali yönetim ve kontrol sistemlerinin değerlendirme sonuçları esas alınarak mali rapor ve tablolarının güvenilirliği ve doğruluğuna ilişkin denetimi,
- d) Uygunluk denetimi: Kamu idarelerinin gelir, gider, malları ile hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunun incelenmesini içeren denetimi,
- e) Performans denetimi: Hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, kamu idarelerinin iyi yönetim ilkeleri esas alınarak kaynaklarının ekonomik ve verimli kullanımı ile faaliyetlerinin kurum hedeflerine ulaşmadaki etkililiğinin değerlendirilmesini,
- f) Sayıştay yargısı: Kanunlarda belirlenen sorumluların hesap ve işlemlerinin mevzuata uygun olup olmadığının yargılama yoluyla kesin hükme bağlanmasını ve bununla ilgili kanun yollarını,
- g) Yargı raporu: Sayıştay dairelerince yapılacak yargılamaya esas olmak üzere, denetçiler tarafından genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin hesap ve işlemlerinin denetimi sırasında tespit edilen kamu zararına ilişkin düzenlenen raporu,
- h) Sayıştay raporu: Denetim ve incelemeler sonucu hazırlanarak Sayıştay Başkanı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan veya kamu idarelerine gönderilen raporu,
- i) Sayıştay incelemesi: Sayıştayın kesin hükme bağlama ve denetim dışında kalan konulardaki çalışmalarını,
- j) Kamu idaresi: Kamu veya özel hukuk hükümlerine tabi olup olmadığına bakılmaksızın Sayıştay denetimine tabi tüm idare, kuruluş, müessese, birlik, vakıf, işletme, bağlı ortaklık ve şirketleri,
- k) Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri: Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda tanımlanan genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerini,
- l) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri: Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda tanımlanan merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerini,
- m) Kamu zararı: Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda belirtilen kamu zararını,

n) Kamu kaynakları: Kamuya ait veya kamu gücü kullanılarak elde edilen gelirler, taşınır ve taşınmaz mallar, para, alacak ve haklar, bağış ve yardımlar, borçlanma suretiyle elde edilenler dahil her türlü değerleri,

o) Sayıştay denetçisi: Başraportör, raportör, uzman denetçi, başdenetçi, denetçi, denetçi yardımcısı ve denetçi yardımcısı adayını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Sayıştayın Bağımsızlığı, Denetim Alanı, Görev ve Yetkileri

Kuruluş ve bağımsızlık

Madde 3- Sayıştay; işlevsel ve kurumsal bağımsızlığı olan, bu Kanun ve diğer kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve kesin hükme bağlama işlerini yapmakla görevli ve yetkili bir kurumdur.

Denetim alanı

Madde 4- Sayıştay;

a) Genel bütçeli idareler, özel bütçeli idareler, düzenleyici ve denetleyici kurumlar ile sosyal güvenlik kurumlarını, mahalli idareleri, özel kanunlarla anonim ortaklık şeklinde kurulmuş olanlar da dahil olmak üzere diğer kamu idarelerini (kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları hariç),

b) (a) bendinde sayılan idarelere bağlı veya bu idarelerin kurdukları veya doğrudan doğruya ya da dolaylı olarak ortak oldukları her çeşit idare, kuruluş, müessese, birlik, vakıf, işletme ve şirketleri (kamu payının yarısından az olması halinde ortaklık hakları yönüyle),

c) Kamu idareleri tarafından yapılan her türlü iç ve dış borçlanma, yurt dışından hibe alınması, borç ve hibe verilmesi ve bunlara ilişkin geri ödemeler, Hazine garantileri, Hazine alacakları, nakit yönetimi ve bunlarla ilgili diğer hususlar; tüm kaynak aktarımları ve kullanımları ile yurtiçi ve yurtdışından sağlanan diğer kaynakların ve fonların kullanımını,

d) Kamu idareleri bütçelerinde yer alıp almadığına bakılmaksızın özel hesaplar dahil tüm kamu hesaplarını, fonlarını, kaynaklarını ve faaliyetlerini,

denetler.

Sayıştay; ilgili andlaşma veya sözleşmedeki esaslar çerçevesinde uluslararası kuruluş ve örgütlerin hesap ve işlemlerini de denetler.

Kamu iktisadi teşebbüslerinin denetimi ile ilgili görevler Anayasa, bu Kanun ve diğer kanunlarda öngörülen esas ve usuller çerçevesinde yerine getirilir.

Sayıştayın görevleri

Madde 5- Sayıştay;

a) Kamu idarelerinin faaliyet, karar ve işlemlerini hesap verme sorumluluğu çerçevesinde denetler ve sonuçları hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisine doğru, yeterli, zamanlı bilgi ve raporlar sunar.

b) Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin; gelir, gider ve mal hesaplarıyla bu hesaplarla ilgili işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığını kesin hükme bağlar.

c) Genel uygunluk bildirimini Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.

d) Kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapar.

Sayıştayın yetkileri

Madde 6- Sayıştay, bu Kanun veya diğer kanunlarla kendisine verilen görevlerin yerine getirilmesi sırasında kamu idareleri ve görevlileri ile diğer gerçek ve tüzel kişilerle (bankalar dahil) doğrudan yazışmaya, bilgi ve belge istemeye, gerekli gördüğü her türlü belge, defter ve kayıtlar ile işlem, faaliyet ve malların fiili ve fiziki durumunu işlem ve olayın her aşamasında görevlendirdiği mensupları aracılığıyla görmeye veya dilediği yere getirtmeye ve sztl bilgi almak üzere her derece ve sınıftan kamu görevlileri ile ilgilileri çağırmaya, denetimi ile ilgili idare ve diğer tüzel kişilerden temsilci istemeye yetkilidir.

Sayıştay, kamu idarelerinin hesap, işlem ve faaliyetleri ile mallarını, hesap veya faaliyet dönemine bağlı olmaksızın yılı içinde veya yıllar itibariyle denetleyebileceği gibi sektör, program, proje ve konu bazında da denetleyebilir.

Denetimler sırasında gerekli görülmesi halinde, meslek mensuplarıyla birlikte Sayıştay dışından uzman çalıştırılabilir veya bilirkişi görevlendirilebilir. Bilirkişinin hukuki durumu, yetkisi ve sorumluluğu genel hükümlere tabidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sorumlular ve Sorumluluk

Sorumlular ve sorumluluk halleri

Madde 7- Bu Kanunun uygulanmasında sorumlular ve sorumluluk; Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile diğer kanunlarda belirtilen sorumlular ve sorumluluktur.

Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur. Bu sorumluluğun yerine getirilip getirilmediği Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulacak Sayıştay raporlarında belirtilir; kamu zararına sebep olunan durumlarda bu zararın tazminine ilişkin hükme bağlama işlemi ile sonuçlandırılır. Kesin hükümde miktarı ve sorumluları belirtilen kamu zararını, sorumlular ortaklaşa ve zincirleme veya tek başlarına tazmin ile yükümlüdür.

Usulüne uygun biçimde görevlendirilmediği halde kendiliğinden veya verilen emir üzerine gelirleri tahakkuk ettiren, toplayan, harcayan ve bu işlemeleri onaylayanlar, malları saklayan ve idare edenlerle her türlü mali iş ve işlemleri yürütenlerin işlemleri bir hesaba dahil edilmediği takdirde, sorumluluk bunlar hakkında da uygulanır. Bu durum yöneticilerin yazılı emirleri üzerine meydana gelmiş ise sorumluluğa onlar da ortak olur.

Hesapların verilmesi, muhasebe birimlerinin ve muhasebe yetkililerinin bildirilmesi

Madde 8- Kamu idarelerinin hesapları, muhasebe yetkilileri tarafından hazırlanarak st yöneticiler veya görevlendirdiği harcama yetkilileri ile muhasebe yetkilileri tarafından denetime hazır bekletilir veya Sayıştayın bildireceği yere gönderilir.

Bu hesaplara ilişkin ve mevzuatına uygun olarak tutulan defter, kayıt ve belgelerden Sayıştaya sunulacak olanların eşitleri, verilme yeri, süresi ve usulleri Sayıştay tarafından belirlenir.

Hesapların verilmemesinden doğan sorumluluk, hesapların Sayıştay tarafından istendiği tarihte görev başında bulunan muhasebe yetkilisi ile üst yönetici veya görevlendirdiği harcama yetkilisine aittir.

Sayıştay denetimine tabi kamu idareleri, her hesap yılı başında muhasebe birimlerini, muhasebe yetkililerinin ad ve soyadlarını Sayıştaya bildirmekle yükümlüdür. Yıl içinde yapılan değişiklikler, değişiklik tarihinden itibaren en çok bir ay içinde aynı şekilde Sayıştaya bildirilir.

Kamu idareleri ve görevlilerinin sorumluluğu

Madde 9- Kamu idareleri ve görevlileri, denetim ve inceleme ile görevlendirilmiş olanlara her türlü bilgi, belge ve kayıtları ibraz etmek, görevin düzenli olarak yapılmasını sağlayacak tedbirleri almak ve her türlü yardım ve kolaylığı göstermek zorundadır.

Bu madde ve 6 ncı maddenin gereklerini haklı bir sebebe dayanmaksızın tam olarak yerine getirmeyen ilgililer, Sayıştayın istemi üzerine ilgili idarenin yetkilisi tarafından görevden uzaklaştırılır ve haklarında soruşturma yapılır. Görevden uzaklaştırma tedbiri, talep eksiksiz olarak yerine getirilinceye kadar devam eder.

Sayıştay ilamlarının gereklerini yerine getirmeyenler hakkında da aynı hükümler uygulanır.

İlgili idarelerin üst yöneticileri bu madde hükümlerini uygulamak ve sonucu hakkında Sayıştaya bilgi vermek zorundadır.

İKİNCİ KISIM

Teşkilat Yapısı

BİRİNCİ BÖLÜM

Sayıştayın Mensupları ve Teşkilatı

Sayıştay mensupları

Madde 10- Sayıştay mensupları şunlardır:

- a) Meslek mensupları,
 - 1) Sayıştay Başkanı,
 - 2) Daire başkanları ve üyeler,
 - 3) Sayıştay denetçileri,
- b) Başsavcı ve savcılar,
- c) Yönetim mensupları.

Sayıştayın yargı ve karar organları

Madde 11- Sayıştayın kuruluşuna dahil yargı ve karar organları şunlardır:

- a) Başkanlık,
- b) Daireler,
- c) Genel Kurul,
- d) Temyiz Kurulu,
- e) Daireler Kurulu,
- f) Rapor Değerlendirme Kurulu,
- g) Yüksek Disiplin Kurulu,

- h) Meslek Mensupları Yükseltme ve Disiplin Kurulu,
- i) Denetim, Planlama ve Koordinasyon Kurulu,
- j) Başsavcılık.

İKİNCİ BÖLÜM

Sayıştay Mensuplarının Nitelikleri, Seçimi ve Atanması

Sayıştay Başkan ve üyelerinin nitelikleri

Madde 12- Sayıştay Başkan ve üyelerinin hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadi ve idari bilimler fakülteleri veya öğrenim itibariyle bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından onanmış yurtiçinde veya yurtdışındaki en az dört yıllık fakülte veya yüksek okulların birinden mezun olduktan sonra mali, iktisadi ve hukuki konularla ilgili kamu görevlerinde en az onaltı yıl çalışmış olmaları gerekir.

Sayıştay Başkanlığı için birinci fıkrada sayılan nitelikler ile birlikte;

- a) Sayıştay daire başkanlığı veya üyeliği,
- b) Bakanlık, milletvekilliği, müsteşarlık, valilik ve müsteşar yardımcılığı,
- c) Rektörlük ve dekanlık,
- d) Bakanlıklar ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşların genel müdürlük veya başkanlık, görevlerinde en az üç yıl çalışmış olmak gerekir.

Üyelik için birinci fıkrada sayılan nitelikler ile birlikte;

- a) İkinci fıkranın (b) ve (d) bentlerinde sayılan görevlerde,
- b) Birinci sınıfa ayrılmak şartıyla Sayıştay denetçiliği ile Sayıştay başsavcı ve savcılığında,
- c) Profesörlük veya doçentlikte,
- d) Birinci sınıfa ayrılmak şartıyla adli ve idari yargı hakimliğinde,
- e) Mülki idare amirliğinde,
- f) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumları denetim elemanlığı görevlerinde, en az üç yıl çalışmış olmak gerekir.

Sayıştay dışından üye seçilenler, son görev yaptığı idare ile ilgili işlere üç yıl süre ile bakamazlar.

Sayıştay Başkanının seçimi

Madde 13- Sayıştay Başkanı, bu Kanunda yazılı niteliklere sahip isteklilerden 16 ncı madde esaslarına göre Plan ve Bütçe Komisyonu tarafından belirlenecek iki aday arasından Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca gizli oyla seçilir.

Sayıştay Başkanı seçilebilmek için Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının dörtte birinin bir fazlasından az olmamak kaydıyla, mevcudun salt çoğunluğunun oyu aranır.

Sayıştay Başkanının görev süresi dört yıldır. Bir kimse iki defa başkan seçilebilir. Görevi sona eren Sayıştay Başkanı boş kadro şartı aranmaksızın Sayıştay üyesi olarak görevine devam eder ve boşalan ilk üye kadrosu kendisine tahsis edilir. Bunlar hakkında 15 inci maddede öngörülen üyelik süresi uygulanmaz.

Daire başkanlarının seçimi

Madde 14- Daire başkanları, Sayıştay Genel Kurulunca, en az üç yılını doldurmuş üyeler arasından gizli oy ve üye tamsayısının salt çoğunluğu ile seçilir. İlk üç oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, üçüncü oylamada en çok oy alan iki aday için dördüncü oylama yapılır. Dördüncü oylamada en fazla oy alan üye daire başkanı seçilmiş olur.

Daire başkanlarının görev süresi dört yıldır. Süresi dolan veya kendi isteği ile üyeliğe dönmüş olanlar yeniden seçilebilir.

Seçim, görev süresinin bittiği tarihten, diğer sebeplerle boşalma halinde boşalmanın vuku bulduğu tarihten itibaren on beş gün içinde yapılır. Çalışmaya ara verme müddeti bu sürenin hesabında dikkate alınmaz.

Başkanlıktan ayrılan daire başkanları, talebi halinde boş üye kadrosu şartı aranmaksızın üyeliğe dönerler. Bu durumda boşalan ilk üye kadrosu kendilerine tahsis edilir.

Üyelik

Madde 15- Sayıştay üyelerinin dörtte üçü Sayıştay meslek mensuplarından, geriye kalanlar diğer adaylar arasından oniki yıllığına seçilir. Süresi biten yeniden seçilemez. Üyeliklerde boşalma olması halinde boşalan kontenjan için seçim yapılır. Daire başkanlığı kadroları da bu hesaba dahildir.

Sayıştay Başkanlığı boşalan üyelik sayısının beşi bulunduğu tarihten itibaren yedi gün içinde başlamak üzere Resmi Gazete ve diğer basın ve yayın organları kanalı ile seçim için duyuru yapar. Başvurular Sayıştaya yapılır. Üye adaylığı için başvuru süresi, ilk duyuru tarihinden itibaren bir aydır.

Sayıştay Başkanlığı yedi gün içerisinde, üye adayı olarak başvuranların bu Kanunda yazılı niteliklere sahip olup olmadıklarını tespit eder ve seçilme yeterliliği bulunanları Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunar.

Süresi biten Sayıştay üyesi boş kadro şartı aranmaksızın uzman denetçi kadrosuna atanır ve boşalan ilk uzman denetçi kadrosu kendilerine tahsis edilir.

Seçim usulü

Madde 16- Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda yapılacak Sayıştay Başkanlığı ve Sayıştay üyeliği seçimleri için gerekli değerlendirme ve buna göre adayların belirlenmesi Plan ve Bütçe Komisyonu tarafından yapılır.

Plan ve Bütçe Komisyonunda Sayıştay Başkan adaylarının seçiminde aday listesi, Sayıştay üye adaylarının seçiminde ise kontenjan gruplarına göre düzenlenen birleşik oy pusulası kullanılır. Aday seçimleri gizli oyla yapılır. Aday seçilebilmek için ilk turda üye tam sayısının salt çoğunluğu, ikinci turda oylamaya katılanların salt çoğunluğu aranır. İlk iki oylamada sonuç alınmadığı takdirde, üçüncü oylamada en fazla oy alanlar seçilmiş sayılır. Adayların belirlenmesi sırasında oylarda eşitlik olması halinde, eşit oy alanlar için yeniden oylama yapılır.

15 inci maddenin birinci fıkrasındaki dağılım oranlarına göre, Plan ve Bütçe Komisyonu tarafından boş üyelik sayısının üç katı olarak belirlenen adayların isimleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna sunulur. Dağılım oranlarına göre gösterilen adaylar için ayrı ayrı listeler halinde birleşik oy pusulası düzenlenir. Adayların adlarının karşısındaki özel yer işaretlenmek suretiyle oy kullanılır. Seçilecek üyelerin sayısından fazla verilen oylar geçersiz sayılır.

Sayıştay denetçilerinin nitelikleri, mesleğe alınmaları, atanmaları ve yükseltilmeleri

Madde 17- Sayıştay denetçileri, denetçi yardımcılığında yetişirler.

Denetçi yardımcılığına, hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadi ve idari bilimler fakültelerinden veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt içi veya yurt dışındaki en az dört yıllık fakülte veya yüksek okullardan birini bitirmiş olanlar arasından açılacak sınavı kazananlar Sayıştay Başkanı tarafından aday olarak atanır.

Sınava girebilmek için 31 yaşından gün almamış ve Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilen genel nitelikleri haiz olmak şarttır. Denetçi yardımcılığı adaylığına giriş sınavı esas ve usulleri ile adaylarda aranacak diğer şartlar yönetmelikle düzenlenir.

Denetçi yardımcılarının adaylık süresi en az bir, en çok iki yıldır.

Adaylık süresi sonunda; bilgi, çalışma ve ahlak bakımından hizmete elverişli görülenler Meslek Mensupları Yükseltme ve Disiplin Kurulunun kararı ve Sayıştay Başkanının onayı ile denetçi yardımcılığına atanır. Hizmete elverişli görülmeyenlerin görevine Meslek Mensupları Yükseltme ve Disiplin Kurulu kararı ve Sayıştay Başkanının onayı ile son verilir.

Denetçi yardımcılarını için meslek eğitimi ve stajdan oluşan eğitim programı uygulanır. Eğitim programının içeriği, süresi ve program kapsamındaki sınavlar ile eğitim programına ilişkin diğer esas ve usuller yönetmelikle düzenlenir. Denetçi olabilmek için eğitim programının bitiminden sonra yapılacak mesleki yeterlik sınavını başarmak şarttır.

Yeterlik sınavında başarılı olamayanların meslek mensupluğu ile ilişkisi kesilir. Bunlardan yazılı olarak talepte bulunanlar, Sayıştay Başkanının onayıyla yönetim mensubu olarak atanır. Talepte bulunmayanlar ise başka kamu kurum ve kuruluşlarında durumlarına uygun bir göreve atanmak üzere Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Denetçi yardımcılarını denetçiliğe, Meslek Mensupları Yükseltme ve Disiplin Kurulu kararı ve Sayıştay Başkanının onayı ile atanır.

Sayıştay denetçilerinden yükselme sürelerini dolduranların buldukları kadroda üst derece aylığı verilerek veya üst kadroya atanarak yükselmelerinde sicillerine göre belirlenecek yeterlik esastır.

Bunların yükseltilmeleri, üst üste iki sicillerinin olumlu olmasına bağlıdır. Üç sicil döneminde iki olumlu sicil alanlar da yükseltilirler.

Boşalan bir üst kadroya atanmada aynı derecede yeterli olanlar birden fazla ise; disiplin cezası almamış bulunmak, mesleki inceleme ve yayınlarda bulunmuş olmak ve kıdem tercih sebepleri sayılır. Tercih sebepleri yoksa yapılacak sınavda üstün başarı gösterenler yükseltilir.

Sayıştay denetçilerinin görevde yükseltilmeleri, Meslek Mensupları Yükseltme ve Disiplin Kurulu kararı ve Sayıştay Başkanının onayı ile olur.

Sayıştay meslek mensuplarının yükselme süreleri iki yıldır.

Başsavcı ve savcılarının nitelikleri ve atanmaları

Madde 18- Sayıştay Başsavcısı ve savcıları, Sayıştay Başkanının görüşü alınmak suretiyle Başbakanın teklifi ve Cumhurbaşkanının onayı ile atanır Sayıştay Başsavcısının görev süresi dört yıldır. Süresi dolan Sayıştay Başsavcısı yeniden atanabilir.

Sayıştay Başsavcısı ve savcılarının aşağıdaki nitelikleri taşıması gerekir:

a) Hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadi ve idari bilimler fakülteleri veya Yükseköğretim Kurulu tarafından bunlara denkliği kabul edilen yurtiçindeki veya yurtdışındaki en az dört yıllık fakülte veya yüksek okullardan birini bitirmiş olmak ve yüksek öğrenimden sonra mali, iktisadi ve hukuki konularla ilgili kamu hizmetinde en az onaltı yıl çalışmış olmak,

b) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde denetim elemanlığı veya daire başkanlığı ve üstü görevlerde en az üç yıl bulunmuş olmak.

Başsavcı birinci sınıfa ayrılmış ve bu sınıfta altı yılını doldurmuş denetçinin sahip olduğu haklardan yararlanır. Süresi dolan Başsavcı boş kadro şartı aranmaksızın savcılığa atanmış sayılır. Savcılarının intibaklarında Sayıştay dışındaki hizmet sürelerinin üçte ikisi dikkate alınır. Başsavcı ve savcılar; aylık, ödenek, mali, sosyal, emeklilik ve diğer hakları ile disiplin, ceza kovuşturması, sicil ve teminatları bakımından kendi derece ve kıdemindeki denetçiler hakkındaki hükümlere tabidir.

Yönetim birimleri ve mensupları

Madde 19- Yönetim mensuplarının, Devlet Memurları Kanununda yazılı nitelikleri taşımaları gerekir. Bunlar, Devlet Memurları Kanunu hükümleri çerçevesinde Sayıştay Başkanının onayı ile atanır.

Sayıştayın yönetim işleri Sayıştay Başkanının onayı ile müdürlük şeklinde kurulan birimler tarafından yürütülür. Yönetim mensupları, Devlet Memurları Kanununa tabi olarak yönetim birimlerinde çalışan görevlileri ifade eder. Yönetim birimlerinin görevleri, bu görevlerin yürütülmesine ilişkin esas ve usuller ile ilgililerin sorumlulukları yönetmelikle düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sayıştayın Yargı, Karar ve Diğer Organlarının Kuruluş, İşleyiş, Görev ve Yetkileri

Başkanlık

Madde 20- Başkanlık; Sayıştay Başkanı, başkan yardımcıları ve bölüm başkanlarından oluşur.

Denetim ve denetim destek grup başkanlıkları ile yönetim birimleri doğrudan Başkanlığa bağlı olarak görev yapar.

Sayıştay Başkanı

Madde 21- Sayıştay Başkanı, Sayıştayı yönetir ve temsil eder. Sayıştay Başkanı, kurumun en üst yöneticisi olup genel işleyişten sorumludur; kanunlarla verilen görevlerin iyi yapılması ve yönetimin düzenli bir surette yürütülmesi için gerekli tedbirleri alır. Sayıştay Başkanı, sınırlarını açıkça belirtmek ve yazılı olmak şartıyla yetkilerinden bir kısmını başkan yardımcılara devredebilir.

Sayıştay Başkanı, Genel Kurulun başkanı olup gerekli gördükçe Temyiz Kurulu ve Daireler Kuruluna da başkanlık eder; bu kurullara verilecek işleri düzenler ve görüşmeleri yönetir.

Sayıştay Başkanı, Sayıştay raporlarının Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesi sırasında hazır bulunur ve Sayıştayın faaliyetleri ile ilgili olarak yılda iki defa Plan ve Bütçe Komisyonunu bilgilendirir.

Sayıştay Başkanı; daire başkanları ve üyelerin dairelerini belirler, ihtisas dairelerini tespit eder, işleri dairelere dağıtır, denetim ve denetim destek grup başkanlıklarını oluşturur, meslek ve yönetim mensuplarının görevlerini ve görev yerlerini tayin ve tespit eder.

Sayıştay Başkanı, gerekli gördüğü durumlarda, en çok beş denetçiyi Başkanlık danışmanı olarak görevlendirir.

Sayıştay Başkanı görevinde bulunamayacağı zaman başkan yardımcılarında birini yerine vekil bırakır. Vekil tayin etmemiş olduğu veya Sayıştay Başkanlığının açık bulunduğu hallerde başkan yardımcılardan kıdemli olanı Sayıştay Başkanlığına vekalet eder. Kıdemde esas üyeliğe seçilmez.

Başkan yardımcıları

Madde 22- Sayıştay Başkanı, biri denetim diğeri yönetim ile ilgili işlerde kendisine yardımcı olmak üzere üyeler arasından iki başkan yardımcısı görevlendirir. Başkan yardımcıları daire başkanı statüsündedir.

Denetimle ilgili başkan yardımcısı, denetim faaliyetlerinin yürütülmesi, raporlanması ve gözden geçirilmesinden sorumlu olup, denetim ve denetim destek grup başkanlıklarının çalışmalarını Sayıştay Başkanı adına yönetir. Denetimle ilgili başkan yardımcısına verilmiş görevlerin yerine getirilmesine yardımcı olmak üzere Sayıştay Başkanının onayı ile, birinci sınıfa ayrıldıktan sonra en az üç yıl çalışmış meslek mensupları arasından en çok beş bölüm başkanı görevlendirilir.

Yönetimle ilgili başkan yardımcısı, yönetim birimlerini Sayıştay Başkanı adına yönetir. Yönetimle ilgili başkan yardımcısına verilmiş görevlerin yerine getirilmesine yardımcı olmak üzere Sayıştay Başkanının onayı ile bir ila dördüncü derecelerdeki meslek mensuplarından en çok iki bölüm başkanı görevlendirilir.

Daireler

Madde 23- Daireler, bir başkan ile altı üyeden kurulur ve başkan ile dört üyenin katılımıyla toplanır. Kararlar oy çokluğuyla verilir.

Daireler;

a) Hesap mahkemesi olarak sorumluların hesap ve işlemlerine ilişkin yargı raporlarını hükme bağlar.

b) Sayıştay raporları hakkında görüş bildirir.

c) Sayıştay Başkanı tarafından görüşülmesi istenilen konular hakkında görüş bildirir veya karar verir.

Sayıştay raporlarının dairelerde görüşülmesi sırasında ilgili grup başkanı veya raporu düzenleyen denetçi katılarak görüşünü açıklar.

Sayıştay raporlarının görüşülmesi sırasında açıklamalarda bulunması için ilgili kamu idaresinin üst yöneticisi veya görevlendireceği yardımcısı çağrılabilir.

Daire başkanlığının boşalması, daire başkanının izinli veya özürlü olması halinde en kıdemli üye daire başkanlığına vekalet eder. Kıdemde esas, üyeliğe seçilmez.

Daire başkanları, üyeler ve raportörler

Madde 24- Daire başkanları, en geç altı ay içinde, Başkanlık Makamı tarafından dairelerine havale edilen yargı raporlarının karara bağlanmasını, bunlara ilişkin tutanak ve ilamların düzenlenmesini sağlamakla görevlidir.

Üyeler, buldukları dairelerde daire başkanı ya da dahil buldukları kurulda kurul başkanı tarafından kendilerine verilen dosyaları ve raporları geciktirmeden inceleyerek görevli daire veya kurullara gerekli açıklamaları yapar, görüş ve düşüncelerini gerekçeleri ile yazılı olarak bildirir, dairelerin ve üyesi buldukları kurulların toplantılarına katılır, oylarını verir, daire ve kurullarla ilgili olmak üzere verilen diğer işleri yapar.

Raportörler, bağlı buldukları daire ve kurullarca verilen karar ve görüşler dairesinde karar, tutanak, ilam ve daire görüşünü düzenleyerek bunların gerektirdiği diğer işlemleri yapar.

Daire başkanları, Sayıştay raporlarına ilişkin görüşlerin bildirilmesiyle ilgili işlemleri yürütür ve görüş bildirdikleri raporların Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesi sırasında hazır bulunur.

Genel Kurul

Madde 25- Genel Kurul, Sayıştay Başkanının başkanlığında daire başkanları, başkan yardımcıları ve üyelerden oluşur.

Genel Kurul;

- a) Genel uygunluk bildirimlerini görüşür.
- b) İctihadın birleştirilmesi kararı alır.
- c) Sayıştaya ilişkin kanun tasarısı ve teklifleri hakkında görüş bildirir.
- d) Sayıştay Başkanı tarafından incelenmesi istenilen diğer konular hakkında görüş bildirir veya karar verir.
- e) Bu Kanunla verilen diğer görevleri yapar.

Başsavcı oy hakkı olmamak üzere Genel Kurul toplantılarına katılır.

Genel Kurul mevcut üye sayısının en az üçte ikisi ile toplanır, mevcudun salt çoğunluğu ile karar verir. Oyların eşitliğinde Sayıştay Başkanının bulunduğu taraf çoğunluğu sağlamış sayılır.

Temyiz Kurulu

Madde 26- Temyiz Kurulu, Sayıştay Genel Kurulunca, Rapor Değerlendirme Kuruluna seçilenler dışında kalan daire başkanları arasından iki yıl için seçilecek dört daire başkanı ve her daireden seçilecek ikişer üyenin katılımı ile kurulur. Her yıl üyelerin yarısı yenilenir. Üyeliği sona erenler iki yıl geçmeden tekrar seçilemez. Kurula en kıdemli daire başkanı başkanlık eder.

Temyiz Kurulu üyeliği seçimi, Rapor Değerlendirme Kurulu üyeliği seçimi ile birlikte yapılır.

Kurul üye tamsayısının en az üçte ikisi ile toplanır. Kanuni izin ve boş üyelik sebebiyle toplantı yeter sayısının sağlanamadığı hallerde, dairelerden Kurula seçilmiş bulunan üye sayısını aşmamak ve o toplantıya münhasır olmak kaydıyla Kurul Başkanı tarafından yeter sayıyı sağlayacak kadar üye toplantıya davet edilebilir. Kurul, mevcudun salt çoğunluğu ile karar verir. Oyların eşitliği halinde Başkanın bulunduğu taraf çoğunluğu sağlamış sayılır. Kararı temyiz edilen daire başkan ve üyelerinin oy hakkı olmaz. Savcı, duruşmalı oturumlarda doğrudan, diğer oturumlarda ise Kurulun daveti üzerine toplantıya katılarak görüşünü açıklar.

Temyiz Kurulu Sayıştay dairelerince verilen ilamların son hüküm merciidir.

Daireler Kurulu

Madde 27- Daireler Kurulu, Rapor Değerlendirme Kurulu ile Temyiz Kuruluna seçilen daire başkanı ve üyelerin dışında kalan daire başkanı ve üyelerden kurulur. En kıdemli daire başkanı Kurula başkanlık eder.

Kurul mevcut üye sayısının en az üçte ikisi ile toplanır. Kanuni izin ve boş üyelik sebebiyle toplantı yeter sayısının sağlanamadığı hallerde, dairelerden Kurula görevlendirilmiş üye sayısını aşmamak ve o toplantıya münhasır olmak kaydı ile Kurul Başkanı tarafından yeter sayıyı sağlayacak kadar üye toplantıya davet edilebilir. Kurul, mevcudun salt çoğunluğu ile karar verir. Oyların eşitliği halinde Başkanın bulunduğu taraf çoğunluğu sağlamış sayılır.

Daireler Kurulu;

- a) Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince mali konularda düzenlenecek yönetmelikler ile yönetmelik niteliğindeki düzenleyici işlemler,
- b) Denetime ilişkin olanlar hariç olmak üzere bu Kanun gereğince hazırlanacak yönetmelikler,
- c) Sayıştay Başkanı tarafından incelenmesi istenen konular,

hakkında görüş bildirir ve bu Kanunla kendisine verilmiş olan diğer görevleri yapar.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince mali konularda düzenlenecek yönetmelikler ile yönetmelik niteliğindeki düzenleyici işlemler, Sayıştayın istişari görüşü alınarak yürürlüğe konulur. Sayıştay bu görüşünü istemin yapılması tarihinden itibaren en geç otuz gün içinde bildirir.

Rapor Değerlendirme Kurulu

Madde 28- Kurul, Sayıştay Genel Kurulu tarafından iki yıl için seçilen iki daire başkanı ile her daireden birer üye ve denetimden sorumlu başkan yardımcısından oluşur. Kurul üyeliğinde boşalma olması halinde kalan süreyi tamamlamak üzere Genel Kurul tarafından boşalan yer için seçim yapılır.

Kurulun başkanı Sayıştay Başkanıdır. Başkanın katılmadığı durumlarda Kurula denetimden sorumlu başkan yardımcısı başkanlık eder.

Kurul üye tamsayısının en az üçte ikisi ile toplanır. Kanuni izin ve boş üyelik sebebiyle toplantı yeter sayısının sağlanamadığı hallerde, Kurula görevlendirilmiş üye sayısını aşmamak ve o toplantıya münhasır olmak kaydı ile Kurul Başkanı tarafından yeter sayıyı sağlayacak kadar üye toplantıya davet edilebilir. Kurul, mevcudun salt çoğunluğu ile karar verir. Oyların eşitliği halinde Başkanın bulunduğu taraf çoğunluğu sağlamış sayılır.

Rapor Değerlendirme Kurulu;

- a) Sayıştay raporları,
- b) Denetim ile ilgili konularda bu Kanun gereğince hazırlanacak yönetmelikler,
- c) Sayıştay Başkanı tarafından incelenmesi istenen konular,

hakkında görüş bildirir.

Sayıştay raporlarının Kurulda görüşülmesi sırasında ilgili grup başkanı veya raporun denetçisi katılarak görüşünü açıklar.

Sayıştay raporlarının görüşülmesi sırasında açıklamalarda bulunması için ilgili kamu idaresinin üst yöneticisi veya görevlendireceği yardımcısı çağrılabilir.

Yüksek Disiplin Kurulu

Madde 29- Yüksek Disiplin Kurulu, her takvim yılı için Sayıştay Genel Kurulunca seçilecek beş daire başkanı ve her daireden seçilecek birer üye ile kurulur. Kurula en kıdemli daire başkanı başkanlık eder.

Kurul, üye tamsayısı ile toplanır. Disiplin kovuşturması yapılmasına ve disiplin cezası verilmesine ilişkin kararlar üçte iki çoğunlukla verilir.

Daire başkanı veya üyelerden herhangi birinin Kurula katılmadığı veya boşalma olduğu hallerde daire başkanı veya üyenin bağlı bulunduğu dairenin en kıdemli üyesi Kurula katılır. Haklarında isnatta bulunulanlar, Disiplin Kurulu üyesi ise, Kurula katılamazlar.

Kurul, Sayıştay Başkanı, daire başkanı ve üyeler hakkındaki disiplin soruşturmalarına bakar.

Meslek Mensupları Yükseltme ve Disiplin Kurulu

Madde 30- Meslek Mensupları Yükseltme ve Disiplin Kurulu her takvim yılı için Genel Kurulca seçilecek bir daire başkanı, bir üye, bir uzman denetçi veya raportör, bir başdenetçi ile denetimden sorumlu başkan yardımcısından kurulur. Aynı şekilde birer yedek üye seçilir. Kurula daire başkanı başkanlık eder.

Kurul üye tamsayısı ile toplanır ve oy çokluğuyla karar verir. Kurul üyeleri şahıslarını ilgilendiren konuların görüşüldüğü toplantılara katılamazlar.

Kurul, Sayıştay Başkanı, daire başkanı ve üyeler dışındaki meslek mensupları hakkındaki yükseltme işleri ile disiplin soruşturmalarını ve ceza kovuşturmalarını yürütür.

Denetim, Planlama ve Koordinasyon Kurulu

Madde 31- Denetim, Planlama ve Koordinasyon Kurulu, Sayıştay Başkanı, denetimden sorumlu başkan yardımcısı ve buna bağlı bölüm başkanlarından oluşur. Kurul, Sayıştay Başkanının katılmadığı durumlarda başkan yardımcısının başkanlığında toplanır.

Denetim, Planlama ve Koordinasyon Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Kurum stratejik planı ve yıllık programlarını hazırlamak,
- b) Türkiye Büyük Millet Meclisinin, kamuoyunun ve denetlenen kamu idarelerinin beklentileri de dikkate alınarak denetim stratejik planlarını ve yıllık denetim programlarını hazırlamak.
- c) Plan ve programların uygulanmasını izlemek, değerlendirmek, gerekli koordinasyonu sağlamak, performans ölçüm sistemlerini oluşturmak ve Sayıştay faaliyet raporlarını hazırlamak.
- d) Denetime ilişkin yönetmelik, standart, rehber ve el kitaplarını hazırlamak.
- e) Sayıştay Başkanının görüşülmesini istediği konularda görüş bildirmek.

Denetim ve denetim destek grup başkanları, görev alanlarına ilişkin konuların görüşülmesi sırasında Kurul toplantılarına çağrılır.

Kurul toplantılarına; Kurum stratejik planlarının hazırlanması ve izlenmesi ile yıllık programların hazırlanmasına ilişkin hususların görüşülmesi sırasında, yönetimle ilgili başkan yardımcısı ve bölüm başkanları ile Sayıştay Başkanı tarafından her daireden görevlendirilecek birer üye ve denetim ve denetim destek grup başkanları da katılır.

Denetim ve denetim destek grup başkanlıkları

Madde 32- Denetim ve denetim destek grup başkanlıkları bir grup başkanı ile yeterli sayıda denetçiden oluşur.

Denetim grup başkanlıkları, Sayıştayın denetim alanındaki bütün kamu idarelerinin sektör ve faaliyet bütünlüğünü kapsayacak ve kalkınma planları, yıllık programlar ile stratejik planları izlemeye imkan verecek şekilde Sayıştay Başkanının onayı ile kurulur.

Denetim grup başkanlıkları, Sayıştaya bu Kanun ve diğer hukuki düzenlemelerle verilen denetim ve inceleme görevlerini yerine getirir.

Denetim destek grup başkanlıkları, Sayıştaya bu Kanun ve diğer hukuki düzenlemelerle verilen görevlerin etkin bir şekilde yerine getirilmesini sağlamak üzere Başkanlıkça verilen görevleri yapar.

Denetçiler, Sayıştay Başkanı veya onun adına grup başkanlarınca kendilerine verilen denetim ve inceleme görevlerini, kanun, tüzük, yönetmelik, standart, rehber, el kitabı ve genelgelerdeki esas ve usuller dairesinde yerine getirerek sonucunu bir raporla Başkanlığa bildirmek ve bu Kanunla verilen diğer işleri yapmakla görevlidir.

Denetim ve denetim destek grup başkanlıklarının çalışma esasları ile grup başkanlarının görev ve sorumlulukları bir yönetmelikle düzenlenir.

Denetim ve denetim destek grup başkanlıklarının çalışmalarına yardımcı olmak üzere yeterli sayıda yönetim mensubu görevlendirilir.

Denetimin daha etkin yürütülmesi için Sayıştay Başkanının teklifi ve Sayıştay Genel Kurulunun kararı ile gerek görülen illerde denetim grup başkanlıkları kurulur. Bu grupların çalışma esas ve usulleri ile görevlendirme kriterleri ve diğer hususlar Sayıştay Genel Kurulunca kabul edilecek bir yönetmelikle düzenlenir.

Başsavcılık

Madde 33- Başsavcılık Başsavcı ve savcılardan oluşur.

Başsavcı;

a) Başsavcılığa intikal eden yargı raporlarını, temyiz konusu dosyaları ve diğer işleri savcılara havale eder.

b) İlamların infazını izler ve bu hususla ilgili gerekli işlemleri yapar.

c) Hakkında suç duyurusunda bulunulan sorumluların ve diğer ilgililerin durumlarını izler.

d) Sayıştayca belirtilen süreler içerisinde verilmeyen hesapları takip eder, hesabı ve istenilen bilgi ve belgeleri vermeyen sorumlular ve diğer ilgililer hakkında bu Kanunda belirtilen gerekli işlemleri yapar.

e) Kanunlarla ve Sayıştay Başkanı tarafından verilen diğer görevleri yapar.

Savcı;

a) Kendisine havale edilen hesaplara ilişkin yargı raporlarını, temyiz konusu dosyaları ve diğer işleri inceleyerek düşüncesini en kısa sürede gerekçeli olarak bildirir.

b) Oy hakkı bulunmamak üzere yargılamaya katılır ve görüşünü açıklar.

c) Başsavcı tarafından verilen diğer görevleri yerine getirir.

Başsavcılığın çalışma esas ve usulleri bir yönetmelikle düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ KISIM Denetim ve Raporlama

BİRİNCİ BÖLÜM Denetim ve Denetim Süreci

Denetimin amacı

Madde 34- Denetim;

a) Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçe hakkını kullanmasının gereği olarak kamu yönetiminin faaliyetleri ve bu faaliyetlerin sonuçları hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisine ve kamuoyuna güvenilir bilgi sunulması,

b) Kamu mali yönetiminin hukuka uygun olarak yürütülmesi ve kamu kaynaklarının korunması,

c) Kamu yönetiminin geliştirilmesi,

d) Kamu yönetiminin kendi performansını değerlendirmeye teşvik edilmesi,

e) Hesap verme sorumluluğunun yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılması,

amacıyla gerçekleştirilir.

Denetimin genel esasları

Madde 35- Denetimin genel esasları şunlardır:

a) Denetim, kamu idarelerinin hesap, işlem ve faaliyetleri ile iç kontrol sistemlerinin incelenmesi; kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak kullanılmasının değerlendirilmesidir.

b) Denetim genel kabul görmüş uluslararası denetim standartlarına uygun olarak yürütülür.

c) Sayıştay ve denetçiler denetim faaliyetini bağımsız ve tarafsız olarak yürütür. Sayıştay denetim görevinin planlanması, programlanması ve yürütülmesinde talimat almaz.

d) Denetimler; sistem tabanlı teknikler, analitik inceleme teknikleri, istatistiki örnekleme ve bilişim sistemlerinin denetimi dahil güncel denetim metodolojilerinin uygulanmasında gerekli özen gösterilerek gerçekleştirilir.

e) Denetim görevinin etkin bir biçimde yerine getirilmesi için kurum mensuplarının teknik ve mesleki yeterlikleri geliştirilir.

f) Kalite güvencesinin sağlanması için, denetimin her aşaması denetim standartlarına, stratejik planlara, denetim programlarına ve mesleki ahlak kurallarına uygunluğu açısından sürekli gözden geçirilir.

Sayıştay denetimi

Madde 36- Sayıştay denetimi, düzenlilik denetimi ve performans denetimini kapsar.

Düzenlilik denetimi;

a) Kamu idarelerinin gelir, gider, mal ile diğer hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığının tespiti,

b) Kamu idarelerinin mali rapor ve tablolarının değerlendirilerek bunların güvenilirliği ve doğruluğu hakkında görüş bildirilmesi,

c) Kamu idarelerince alınan mali karar ve yapılan işlemler ile program ve faaliyetlerin hukuka uygunluğunun değerlendirilmesi,

d) Mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin değerlendirilmesi,

suretiyle gerçekleştirilir.

Performans denetimi; kamu idarelerinin faaliyetlerini ve kamu kaynaklarını etkililik, ekonomiklik ve verimlilik açısından değerlendirmek suretiyle gerçekleştirilir.

Bu denetimler sonucunda denetimle ilgili olan veya denetimden kaynaklanan ve açıklanması gerekli görülen diğer hususlar da rapor edilebilir.

Denetim süreci

Madde 37- Denetimler;

a) Planlama,

b) Programın hazırlanması ve uygulanması,

c) Sonuçların raporlanması,

d) Hazırlanan raporların, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulması ve ilgili kamu idaresine gönderilmesi,

e) Raporların izlenmesi,

aşamalarından oluşur.

Denetim sürecine ilişkin diğer hususlar, kanunlar ile genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları çerçevesinde hazırlanacak yönetmelik, standart, rehber ve el kitaplarında belirtilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Sayıştay Raporları

Dış denetim genel değerlendirme raporu

Madde 38- Kamu idarelerinin düzenlilik ve performans denetimleri sonucunda denetim grup başkanlıklarınca düzenlenen raporlar, idareler itibariyle konsolide edilir ve bir örneği Sayıştay Başkanlığınca ilgili kamu idaresine gönderilir. Denetim raporları, kamu idaresinin üst yöneticisi tarafından, raporun alındığı tarihten itibaren otuz gün içinde cevaplandırılır. Bu cevaplar da dikkate alınarak düzenlenen denetim raporları Sayıştay dairelerinin görüşleri alınmak üzere raporun ilgili olduğu yılın bitimini takip eden Mayıs ayı sonuna kadar Sayıştay Başkanlığına sunulur. Bu raporlara kamu idarelerinin cevapları da eklenir. Daireler, raporlar hakkındaki görüşlerini Temmuz ayının onbeşine kadar Sayıştay Başkanlığına sunar.

Dairelerce görüş bildirilen denetim raporları birleştirilerek dış denetim genel değerlendirme raporu hazırlanır ve Rapor Değerlendirme Kurulunun görüşü alındıktan sonra Sayıştay Başkanınca genel uygunluk bildirimini ile birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

Dış denetim sonuçları kurum veya konu bazında müstakil raporlar halinde de Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulabilir.

Kamu iktisadi teşebbüsleri hariç olmak üzere kamu idarelerinin sermayesinin doğrudan doğruya veya dolaylı olarak yarısından fazlasına sahip buldukları kuruluş ve ortaklıklarının denetimi, bu idarelerin denetimi ile birlikte gerçekleştirilir ve denetim sonucunda hazırlanan raporlar Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur ve bilgi ve gereği için ilgili kamu idarelerine gönderilir.

Faaliyet genel değerlendirme raporu

Madde 39- Kamu idareleri tarafından gönderilen idare faaliyet raporları, İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan mahallî idareler değerlendirme raporu ve Maliye Bakanlığınca hazırlanan genel faaliyet raporu denetim grup başkanlıklarınca denetim sonuçları da dikkate alınarak değerlendirilir.

Denetim grup başkanlıklarınca hazırlanan değerlendirme raporları, birleştirilerek faaliyet genel değerlendirme raporu hazırlanır ve Rapor Değerlendirme Kurulunun görüşü alındıktan sonra Sayıştay Başkanı tarafından mahallî idarelere ait olanlar hariç olmak üzere idare faaliyet raporları, mahallî idareler değerlendirme raporu ve genel faaliyet raporu ile birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur ve bir örneği Maliye Bakanlığına gönderilir. Mahallî idarelerin idare faaliyet raporları hakkındaki Sayıştay değerlendirmesinin bir örneği İçişleri Bakanlığına, bir örneği de ilgili mahalli idarenin meclisine gönderilir.

Mali istatistikleri değerlendirme raporu

Madde 40- Maliye Bakanlığınca yayımlanan bir yıla ait malî istatistikler izleyen yılın Mart ayı içinde; hazırlanma, yayımlanma, doğruluk, güvenilirlik ve önceden belirlenmiş standartlara uygunluk bakımından denetim grup başkanlıklarınca değerlendirilir.

Bu amaçla düzenlenen değerlendirme raporu, Sayıştay Başkanınca Rapor Değerlendirme Kurulunun görüşü de alındıktan sonra Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur ve Maliye Bakanlığına gönderilir. Bu raporda yer alan değerlendirmelere ilişkin olarak Maliye Bakanı gerekli önlemleri alır.

Kamu iktisadi teşebbüsleri yıllık denetim raporu ve genel rapor

Madde 41- Denetim grup başkanlıklarınca, kamu iktisadi teşebbüslerinin düzenlilik ve performans denetimi sonucunda hazırlanan yıllık denetim raporları, denetlenen kamu iktisadi teşebbüsüne ve bir örneği de ilgili bakanlığa gönderilir. Kamu iktisadi teşebbüsleri, hazırlayacakları cevaplarını varsa yönetim kurullarından yoksa yetkili organlarından geçirmek kaydıyla raporun alındığı tarihten itibaren kırkbeş gün içinde Sayıştaya ve ilgili bakanlığa gönderir. İlgili bakanlıklar bu cevapları kendi görüşleri ile birlikte en geç onbeş gün içinde Sayıştaya gönderir.

Bu cevaplar da dikkate alınarak her bir kamu iktisadi teşebbüsü için düzenlenen yıllık denetim raporları, ilgili olduğu yılın bitimini takip eden Temmuz ayının onbeşine kadar, verilen cevaplar da eklenerek Sayıştay Başkanlığına sunulur. Bu raporlar Sayıştay Başkanı tarafından görüş alınmak üzere dairelere gönderilir. Daireler görüşlerini Eylül ayı sonuna kadar Sayıştay Başkanlığına sunar.

Yıllık denetim raporları ile denetlenen kuruluşların yıllık faaliyet sonuçlarını sektör esasına bağlı olarak topluca belirten kamu iktisadi teşebbüsleri genel raporu, Rapor Değerlendirme Kurulunun görüşü alındıktan sonra Aralık ayı sonuna kadar Sayıştay Başkanı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur. Bu raporlar ilgili olduğu Bakanlık ve kamu idaresine, Devlet Planlama Teşkilatı ve Hazine Müsteşarlıklarına gönderilir.

Genel uygunluk bildirimini

Madde 42- Sayıştay, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri için düzenleyeceği genel uygunluk bildirimini, kesin hesap kanun tasarısının verilmesinden başlayarak en geç yetmişbeş gün içinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.

Genel uygunluk bildirimini taslağı; denetim grup başkanlıklarınca dış denetim genel değerlendirme raporu, idare faaliyet raporları ve genel faaliyet raporu dikkate alınarak hazırlanır. Uygunluk değerlendirmesinde kesin hesap kanun tasarısında yer alan merkezi yönetim bütçe kanunu uygulama sonuçları, kamu idare hesapları esas alınarak saptanan sonuçlarla karşılaştırılır. Bu karşılaştırmada bunların uygunluk derecesiyle birlikte kamu idare hesaplarını oluşturan mali rapor ve tablolar ile kesin hesap kanun tasarısı ekinde yer alan cetvel ve belgelerin güvenilirliği ve doğruluğu da değerlendirilir. Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulması gereken diğer hususlar da belirtilerek düzenlenen genel uygunluk bildirimini taslakları grup başkanlıklarınca Sayıştay Başkanlığına sunulur.

Bu taslak Sayıştay Genel Kurulunda görüşülerek genel uygunluk bildirimine son şekli verilir. Genel uygunluk bildiriminin görüşülmesi sırasında açıklamalarda bulunması için ilgili kamu idaresinin üst yöneticisi veya görevlendireceği yardımcısı çağrılabilir. Bu görüşmeler sırasında Maliye Bakanlığı adına bir yetkili ile Sayıştay Başsavcısı da hazır bulunur.

Kesin hesap kanunu tasarısı ve genel uygunluk bildiriminin Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olması, ilgili yıla ait Sayıştayca sonuçlandırılmamış denetim ve hesap yargılamasını önlemez ve hesapların kesin hükme bağlandığı anlamına gelmez. Genel uygunluk bildiriminin sunulmasından sonra kesin hesaplara ilişkin olarak ortaya çıkacak bulgular ilk genel uygunluk bildirimini ile birlikte ek olarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

Kesin hesap kanunu tasarılarına, kesin hesapların ait olduğu yılın sonuna kadar kesinleşmiş Sayıştay ilamlarının yerine getirilme oranını gösteren bir cetvel eklenir.

Diğer raporlar

Madde 43- Denetim ve incelemeler sonucunda hazırlanan ve bu Kanunda öngörülenler dışında kalan raporlardır. İlgili daire ve Rapor Değerlendirme Kurulu Sayıştay Başkanı tarafından belirlenen süreler içinde bu raporlar hakkında görüş bildirir.

Sayıştay Başkanı, bu raporları gereğine göre Türkiye Büyük Millet Meclisine sunmaya veya ilgili kamu idaresine göndermeye yetkilidir.

Denetim ve incelemeler sırasında anlam, uygulama veya sonuçları bakımından kamu zararına yol açıcı nitelikte görülen kanun ve diğer hukuki düzenlemeler hakkında da rapor düzenlenebilir. Bu raporlar Sayıştay Genel Kurulunda görüşülür ve karar gereğince ilgisine göre Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur veya ilgili kamu idaresine gönderilir.

Raporların kamuoyuna duyurulması

Madde 44- Sayıştay raporları, Türkiye Büyük Millet Meclisine veya ilgili kamu idarelerine verildiği tarihten itibaren onbeş gün içerisinde Sayıştay Başkanı veya görevlendireceği yetkili tarafından, kanunların açıklanmasını yasakladığı durumlar hariç kamuoyuna duyurulur.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin elinde bulunan taşınırların bu Kanun uyarınca yapılacak denetimi sonucunda hazırlanacak raporların Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmasına ve kamuoyuna duyurulmasına ilişkin hususlar, Genelkurmay Başkanlığı ve Milli Savunma Bakanlığının görüşleri alınarak Sayıştay tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Denetim ve Raporlama ile İlgili Diğer Hususlar

Türkiye Büyük Millet Meclisinden gelen denetim talepleri

Madde 45- Türkiye Büyük Millet Meclisi araştırma, soruşturma ve ihtisas komisyonlarının kararına istinaden Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının talebi üzerine Sayıştay, talep edilen konuyla sınırlı olmak kaydıyla denetimine tabi olup olmadığına bakılmaksızın özelleştirme, teşvik, borç ve kredi uygulamaları dahil olmak üzere tüm kamu kurum ve kuruluşlarının hesap ve işlemleri ile aynı usule bağlı olarak, kullanılan kamu kaynak ve imkanlarından yararlanma çerçevesinde her türlü kurum, kuruluş, fon, işletme, şirket, kooperatif, birlik, vakıf ve dernekler ile benzeri teşekküllerin hesap ve işlemlerini denetleyebilir. Denetim sonuçları, ilgili komisyonlarda değerlendirilmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulur.

Türkiye Büyük Millet Meclisinden gelen denetim taleplerine öncelik verilir. Bu taleplerin ne şekilde karşılanacağına ilişkin esas ve usuller Sayıştayca düzenlenecek yönetmelikle tespit edilir.

Cumhurbaşkanlığı bu madde kapsamı dışındadır.

Bağımsız dış denetçilerden yararlanma

Madde 46- Belediyeler ile 4 üncü maddenin (b) bendinde sayılan kamu idareleri; Sayıştayın talebi üzerine hesap ve işlemlerini bağımsız dış denetçilere denetletir. Sayıştay, yapacağı denetimlerde bağımsız dış denetçilerin hazırladığı raporlardan yararlanır.

Bağımsız dış denetçiler; 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa göre denetime yetkili olan yeminli mali müşavirler ile 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan bağımsız denetleme kuruluşlarıdır.

Bu denetimlerde görev yapacak yeminli mali müşavirler ile bağımsız denetleme kuruluşları adına denetimi yürütecek denetçilerin, Sayıştay tarafından iki aydan az olmamak üzere verilecek mesleki eğitimi alması ve yapılacak sınavda başarılı olması şarttır. Sayıştay meslek mensupluğunda en az on yıl bulunmuş olanlar için eğitim ve sınav şartı aranmaz.

Bağımsız dış denetçiler, denetledikleri hesap ve işlemlere ilişkin olarak hazırladıkları raporlardaki yanlış ve yanıltıcı bilgi ve kanaatlerden sorumludur.

Bu denetimlerin yürütülmesine, denetim sonuçlarının Sayıştayca hazırlanacak raporlarda değerlendirilmesine, bağımsız dış denetçilerin belirlenmesine, uyacakları kurallara, sorumluluklarına ve diğer hususlara ilişkin esas ve usuller hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Diğer denetim raporlarından yararlanma

Madde 47- Sayıştay; denetimler sırasında, kamu idareleri hakkında hazırlanan diğer denetim raporlarından yararlanır.

Sayıştay, kendi kuruluş kanunları veya ilgili diğer hukuki düzenlemeler uyarınca hesap ve işlemlerini bağımsız dış denetçilere denettiren kamu idarelerinin denetimini, dış denetim raporlarından yararlanarak gerçekleştirir.

Uzman çalıştırma

Madde 48- Sayıştay Başkanı, denetimler sırasında denetçiler tarafından gerekli görülmesi halinde, meslek mensuplarının koordinasyonunda çalışmak ve geçici olmak üzere Sayıştay dışından uzman çalıştırmaya yetkilidir. Sayıştay dışından uzman görevlendirilme esas ve usulleri yönetmelikle düzenlenir.

Kamu idareleri, Sayıştay Başkanı tarafından gerekli görülen uzman personeli Sayıştay Başkanlığı emrine geçici olarak göndermek ve gereken her türlü yardımı sağlamakla yükümlüdür. Bu şekilde görevlendirilenler, görevli oldukları sürece kurumlarından izinli sayılır ve aylık, tazminat, yan ödeme ile diğer özlük ve sosyal haklarından yararlanmaya devam eder. Bu personele görevleri süresince (20.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak tutarda aylık ek ödemede bulunulur. Bir aydan kısa süreli görevlendirmeler için kıst hesaplama yapılır. Bu ödemeler damga vergisi hariç herhangi bir kesintiye tabi tutulmaz. Bu kişilere 6245 sayılı Harcırah Kanununa göre ödeme yapılması gereken hallerde, aynı Kanunun 33 üncü maddesinin (b) bendinde sayılanlar için öngörülen ödemelerden yalnızca yol ve ikamet masrafı ödenir.

Kamu idareleri görevlileri haricinde uzman çalıştırılması hizmet alımı şeklinde gerçekleştirilir. Bu hizmet alımları 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesinin (b) bendi kapsamında kabul edilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM **Yargılama**

BİRİNCİ BÖLÜM **Yargı Raporu ve Daire İlamları**

Yargı raporu

Madde 49- Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin hesap ve işlemlerinin denetimi sırasında denetçiler tarafından kamu zararına yol açan bir husus tespit edildiğinde sorumluların savunmaları alınarak mali yıl sonu itibariyle yargı raporu düzenlenir. Ancak, 6 ncı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen hususlara ilişkin düzenlenen yargı raporları için mali yıl sonu beklenmez. Yargı raporunun düzenlenmesinde, tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde cevap vermeyen sorumluların savunmaları dikkate alınmaz.

Yargı raporları eki belgelerle birlikte Sayıştay Başkanlığına sunulur. Başkanlık bu raporları en geç onbeş gün içinde ilgili daireye gönderir.

Yargı raporlarının dairelerce incelenmesi ve hükme bağlanması

Madde 50- Daire başkanları dairelerine verilen yargı raporları hakkında savcılığın yazılı düşüncesini alır.

Daire başkanı savcılığın yazılı düşüncesini içeren yargı raporunu düşüncesini bildirmesi için üyelere birine verir. Üye kendisine verilen yargı raporu üzerinde gerekli incelemeyi yapar ve yazılı düşüncesi ile birlikte Daire Başkanlığına geri verir ve raporda konu edilen hesap ve işlemlerin yargılanmasına başlanır.

Taraflar yazı ile isterler veya daire lüzum görürse tarafları veya bir tarafı davet ederek savunmalarını dinler ve açıklama isteyebilir.

Yargılama sırasında savcı da hazır bulunur ve görüşünü açıklar.

Hüküm ve tutanaklar

Madde 51- Daireler tarafından yapılan yargılama sonucunda; hesap ve işlemlerin yasal düzenlemelere uygunluğuna veya yasal düzenlemelere uygun olmayan hesap ve işlemlerden doğan kamu zararının sorumlulardan tazminine hüküm verilir. Bu hükümler dışında, gerekli görülen hususların ilgili mercilere bildirilmesine karar verilebilir.

Verilen hüküm ve kararlar gerekçeli olarak tutanağa bağlanır ve daire başkanı ve üyeler tarafından imzalanır.

Yargılama sırasında, mahkemelere veya yürütülen bir soruşturma için ilgili idari mercilere verilmiş olması nedeniyle belgeleri bulunmayan yargılama konusu olan bir işleme ilişkin bilgi ve belgelerin yeterli görülmemesi ve kovuşturma veya soruşturma sonucunun beklenmesine gerek görülen hallerde, bu hususlara ilişkin hesap ve işlemlerin yargılanması durdurularak, hüküm dışı bırakılabilir. Hüküm dışı bırakılan hususlara ilişkin noksanlıklar giderildikten sonra bu hesap ve işlemlerin yargılanmasına devam edilir.

İlamlar

Madde 52- İlamlar gerekçeli olarak düzenlenir. İlamlardan ikişer nüshası daire başkanı ve üyeler tarafından imza edildikten sonra imzalı nüshalardan biri dairede alıkonulup diğeri ve imzasız nüshaları rapor dosyası ile birlikte Sayıştay Başkanlığına verilir. Bu ilamlar Sayıştay Başkanı veya görevlendireceği kimseler tarafından Sayıştay mührü ile mühürlenip imza edildikten sonra mahkeme kurulu tarafından imzalı nüshası Başkanlıkça saklanır.

İlamlarda;

- a) Daire ve karar numarası,
- b) Raporu düzenleyen denetçinin, savcının ve ilamı yazan raportörün ad ve soyadları,
- c) Sorumluların ve varsa vekil veya temsilcilerinin ad ve soyadları ile unvan ve adresleri,
- d) Denetçinin rapora konu ettiği hususların ve dayandığı hukuki sebeplerin özeti, savcının düşüncesi, istem sonucu ve sorumluların savunmalarının özeti,
- e) Duruşma yapılıp yapılmadığı, yapılmış ise hazır bulunanların ad ve soyadları,
- f) Kararın hukuki dayanakları ile gerekçesi, tazmin hükmolunan hallerde tazmin miktarı ve uygulanacak faizin başlangıç tarihi,
- g) Tahsil edilmek suretiyle ilişkisi giderilmiş hususlar ve ahizleri ile tahsilat miktarları,
- h) Sorgu üzerine tahsil edilmiş olan miktarların yersiz tahsil edildiğine karar verilmesi durumunda, tahsilata ilişkin belgelerin tarih ve numarası, sorumluların ve ahizlerin ad ve soyadları ile iade gerekçesi,
- i) Hüküm dışı bırakılan hususlar,
- j) Kararın tarihi ve oybirliği veya oy çokluğu ile verilmiş olduğu ve varsa muhalefet şerhi,
- k) Kararı veren daire başkan ve üyelerinin ad ve soyadları ile imzaları,

yer alır.

İlamların tebliği, tavzihi ve düzeltilmesi

Madde 53- Sayıştay ilamları; sorumlulara, sorumluların bağlı olduğu kamu idarelerine, ilgili muhasebe birimine ve savcılığa tebliğ edilir.

Sayıştay dairelerinden veya temyiz kurulundan verilen kararlar müphem ise taraflardan her biri bunların tavzihini yahut tarafların adı ve soyadı ile sıfatı ve iddiaların sonucuna ilişkin yanlışlıklar ile hüküm fıkrasındaki hesap yanlışlıklarının düzeltilmesini isteyebilir.

Tavzih veya düzeltme dilekçeleri karşı taraf sayısından bir nüsha fazlasıyla verilir.

Kararı vermiş olan daire veya kurul işi inceler ve lüzum görürse dilekçenin bir nüshasını, tayin edeceği süre içerisinde cevap verilmek üzere, diğer tarafa tebliğ eder. Cevap iki nüsha olarak verilir; bunlardan biri tavzih veya düzeltmeyi isteyen tarafa gönderilir.

Görevli daire veya kurulun bu husustaki kararı taraflara tebliğ olunur.

Tavzih veya düzeltme, kararın yerine getirilmesine kadar istenebilir.

İlamların infazı

Madde 54- Sayıştay ilamları kesinleştikten sonra üç ay içerisinde yerine getirilir. İlam hükümlerinin yerine getirilmesinden, ilamların gönderildiği kamu idarelerinin üst yöneticileri sorumludur.

İlamlarda gösterilen tazmin miktarı kanuni faize tabi tutularak, İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre tahsil olunur. Tazmin miktarlarına uygulanacak faizin başlangıç tarihi, olay ve işlemlerin niteliklerine göre genel hükümler doğrultusunda ilgili Sayıştay dairesince kararlaştırılır.

İKİNCİ BÖLÜM Kanun Yolları

Kanun yollarına başvurma

Madde 55- Temyiz, yargılamanın iadesi ve karar düzeltilmesi talepleri, Sayıştay Başkanlığına hitaben yazılmış imzalı dilekçe ile yapılır. Dilekçeler Sayıştay Başkanlığına verilir. Merkezde bulunmayanlar, dilekçelerini, Sayıştaya gönderilmek üzere mahallin en büyük mülki idare amirine de verebilir. İlgililer isterlerse evrakın alındığına dair kendilerine bir alındı verilir.

Dilekçelerde aşağıdaki hususlar bulunur:

- a) Başvuruda bulunan kişinin ve varsa kanunî temsilcisinin veya vekilinin adı, soyadı, unvanı ve adresi,
- b) İlamın tarihi, numarası,
- c) İlgili hesabın adı ve yılı,
- d) Başvurunun konusu,
- e) Hangi kanun yoluna başvurulduğu ve başvurunun hukukî sebepleri,
- f) Varsa duruşma talebi.

Dilekçelere ilgililer tarafından itirazlarını ispat edecek belgeler eklenir. Dilekçeler ve bunlara ekli belgelerin örnekleri karşı taraf sayısından bir fazla olur.

Dilekçelerin yukarıda belirtilen hususları ihtiva etmediğine, ilgisine göre Temyiz Kurulu veya dairece karar verilirse, eksikliklerin on beş gün içinde tamamlanması dilekçe sahibine tebliğ olunur. Bu süre içinde eksiklikler tamamlanmazsa, ilgisine göre Temyiz Kurulunca veya dairece başvurunun reddine karar verilir. Şu kadar ki, başvuru sahibinin kimliğini, imzasını, başvuru konusu ilam hükmünü ve hangi kanun yoluna hangi sebeple başvurulduğunu yeteri kadar belli edecek kayıtları ihtiva eden dilekçeler, diğer hususlar gösterilmemiş olsa bile kabul edilir.

Temyiz

Madde 56- Sayıştay dairelerince verilen ilamlar Sayıştay Temyiz Kurulunda temyiz olunur. Bu Kurulca verilen kararlar kesindir.

Sayıştay dairelerinin ilamları;

- a) Kanuna aykırılık,
- b) Yetkiyi aşmak,
- c) Yargılama usullerine riayet etmemek,

gibi sebeplerle, 53 üncü maddede yazılı ilgililer tarafından temyiz olunabilir.

Temyiz süresi ilamın ilgiliye tebliğinden itibaren altmış gündür.

Temyiz dilekçesiyle buna ekli evrak karşı tarafa tebliğ olunur. Cevap süresi tebliğden itibaren otuz gündür. Bu cevaplar temyiz edene tebliğ olunur. Temyiz eden buna onbeş gün içinde cevap verir. Bu cevaplar da karşı tarafa tebliğ olunur. Buna da onbeş gün içinde cevap verilir.

Cevaplar alındıktan sonra veya taraflardan biri süresi içinde karşılık vermediği takdirde temyiz incelemesi yapılarak karara bağlanır.

Taraflar dilekçelerinde duruşma istediklerini belirtmişlerse veya Temyiz Kurulu lüzum görürse tarafları veya bir tarafı davet ederek savunmalarını dinler ve açıklama isteyebilir.

Temyiz Kurulu temyiz olunan hükmü olduğu gibi veya düzelterek tasdik eder, kaldırır ya da bozar. Bozma halinde evrak yeniden karara bağlanmak üzere o kararı veren daireye gönderilir.

Daire ilk kararında ısrar eder ve bu ısrar üzerine temyiz olunarak tekrar Temyiz Kurulunca bozma kararı verilirse daire bu karara uymak zorundadır.

Temyiz Kurulunun tazmin hükmünün kaldırılmasına ilişkin kararları, temyiz konusu ilam maddesindeki bütün sorumluları kapsar.

Yargılamanın iadesi

Madde 57- 53 üncü maddede yazılı ilgililer tarafından yargılamanın iadesi istenebileceği gibi Sayıştay dairelerince de doğrudan doğruya buna karar verilebilir.

Yargılamanın iadesi sebepleri şunlardır:

- a) Hesapta maddi hata, isim yanlışlığı veya eksikliği bulunması, noksanlık veya mükerrerlik olması,
- b) Hükme etki yapmış olan bir belgede sahtecilik bulunması,
- c) Denetleme veya yargılama sırasında görülmeyen yanlış veya usulsüz bir işlemin hükümden sonra meydana çıkmış olması,
- d) Hükme tesir edebilecek bazı belgelerin denetleme ve yargılama sırasında bulunmayıp, hükümden sonra meydana çıkması,
- e) Hükme esas tutulan bir ilamın bozulma suretiyle ortadan kalkmış olması,
- f) Bilirkişi veya uzmanın gerçeğe aykırı rapor düzenlediğinin ortaya çıkması.

Yargılamanın iadesi isteminde bulunma süresi ilamın tebliği tarihinden itibaren beş yıldır.

Yargılamanın iadesi isteminde bulunmak icrayı alıkoymaz. Yargılamanın iadesi dilekçesini inceleyen daire, gerekli gördüğü takdirde, kanunen geçerli teminat karşılığında, icranın geciktirilmesine karar verebilir.

Yargılamanın iadesi istemi, hükmü veren dairece incelenir ve ilk olarak yargılamanın iadesi talebinin kabulüne veya reddine karar verilir. Kabul kararı verilmesi halinde iade edilen hususlarla sınırlı olmak üzere yargılama yapılır.

Türkiye Büyük Millet Meclisince kesin hesabın onanmış olması şahıs borçlarına etkili değildir.

Karar düzeltilmesi

Madde 58- Temyiz Kurulu kararları hakkında, 53 üncü maddede sayılan ilgililer yazılı bildirim tarihinden itibaren on beş gün içinde bir kereye mahsus olmak üzere aşağıdaki sebeplerle karar düzeltilmesi isteminde bulunabilirler:

- a) Hükmün esasına etkili iddia ve itirazların kararda karşılanmamış olması,
- b) Bir kararda aynı konu hakkında birbirine aykırı hükümler bulunması,
- c) Temyiz incelemesi sırasında hükmün esasını etkileyen belgelerde hile ve sahtekarlığın ortaya çıkmış olması,
- d) Temyiz sebeplerinden en az birinin mevcut olması.

Karar düzeltilmesi istem ve incelenmesi temyiz şekil ve usulleri dairesinde yürütülür.

Temyiz Kurulu, karar düzeltilmesi isteminde ileri sürülen sebeplerle bağlıdır. Karar düzeltilmesi istemi, kesin hükmün yerine getirilmesine engel değildir. Verilen karar, ilgililere tebliğ edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yargılamaya İlişkin Diğer Hususlar

İçtihatların birleştirilmesi

Madde 59- İşin gereği ve ibraz edilen belgelerin mahiyetleri bir olduğu halde aynı konu hakkında dairelerce veya Temyiz Kurulunca verilen ilamlar birbirine aykırı ise, Sayıştay Başkanı bu ilamları içtihatların birleştirilmesi için Genel Kurula gönderir.

Sayıştay Başkanı birleşmiş içtihadın değiştirilmesi için de istemde bulunabilir.

İçtihatların birleştirmesi veya değiştirilmesi kararları Resmi Gazetede yayımlanır. Bu kararlara Sayıştay daire ve kurulları ile kamu idareleri ve sorumlular uymak zorundadır.

İdari nitelikteki kararların birleştirilmesi

Madde 60- Dairelerin kararları veya bir dairenin iki kararı arasında aynı meselede aykırılık bulunur veya bir içtihadın değişmesine lüzum görülür ya da bu mahiyette bütün işlemlere uygulanabilecek kararlar almaya ihtiyaç duyulursa, mesele Genel Kurulda görüşülerek karara bağlanır ve Resmi Gazetede yayımlanır. Bu meselenin görüşülmesinde Başsavcı da bulunur. Bu kararlara Sayıştay daire ve kurulları uymak zorundadır.

Danıştay ile Sayıştay kararları arasındaki uyumsuzluk hali

Madde 61- Vergi, benzeri mali yükümlülükler ve ödevler hakkında Danıştay ile Sayıştayın kesinleşmiş kararları arasındaki uyumsuzluklarda, 53 üncü maddede belirtilen ilgililerin 57 nci maddedeki esas ve usuller dairesinde başvuruları üzerine Sayıştay kararı yargılamanın iadesi yoluyla görüşülerek uyumsuzluk Danıştay kararı doğrultusunda giderilir.

Uyumsuzluğun bulunmadığı hakkındaki Sayıştay kararına karşı 53 üncü maddede belirtilen ilgililerce Danıştaya başvurulduğu takdirde, bu hususa ilişkin Danıştay kararına uyulur.

Uyumsuzluğun mevcut olmadığı tespit edilinceye kadar Sayıştay ilamının yerine getirilmesi durdurulur.

Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun uygulanacağı haller

Madde 62- Bu Kanunda yargılama usulüne ilişkin hüküm bulunmayan hallerde 18/6/1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

BEŞİNCİ KISIM Mali Hükümler, Personel ve Özlük İşleri

BİRİNCİ BÖLÜM Bütçe, Mali, Sosyal ve Diğer Haklar

Bütçe

Madde 63- Sayıştay, genel bütçe içinde kendi bütçesiyle yönetilir.

Sayıştay Başkanlığı bütçesini Eylül ayı sonuna kadar doğrudan Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar ve bir örneğini de Maliye Bakanlığına gönderir.

Sayıştay Bütçesinin ita amiri Sayıştay Başkanıdır.

Çeşitli kanunların Bakanlar Kurulu kararına lüzum gösterdiği işlerden Sayıştay hizmetleriyle ilgili olanlar, Sayıştay Genel Kurulunun idari işler niteliğindeki kararlarıyla yürütülür.

Sayıştayın muhasebe işleri Sayıştay nezdindeki muhasebe birimince yürütülür.

Meslek mensuplarının hakları

Madde 64- Aylık, ödenek, mali, sosyal, emeklilik ve diğer hakları ile teminatları bakımından;

a) Sayıştay Başkanı, daire başkanları ve üyeleri, sırasıyla, Yargıtay Birinci Başkanı, daire başkanları ve üyeleri,

b) Yukarıdakiler dışında kalan Sayıştay meslek mensupları kıdem, sınıf ve derecelerindeki birinci sınıf, birinci sınıfa ayrılmış, ikinci sınıf ve üçüncü sınıf hakim ve savcılar,

hakkındaki hükümlere tabidir. Ek göstergelere ilişkin olarak birinci sınıfa ayrılmış hakim ve savcılar için aranan “Yargıtay ve Danıştay üyeliklerine seçilme hakkını kaybetmemiş olmak” şartı Sayıştay denetçileri için “birinci sınıfa ayrılma niteliklerini kaybetmemiş olmak” şeklinde uygulanır.

Denetçi yardımcıları ve denetçi yardımcısı adayları, hakim ve savcı adayları gibi aylık ve ek ödeme alırlar.

Başkan ve üyeler dışında kalan meslek mensupları üçüncü sınıf, ikinci sınıf, birinci sınıfa ayrılmış ve birinci sınıf olmak üzere dört sınıfa ayrılır. Bunların sınıfları ile birinci sınıfa ayrılma şart ve yöntemleri, 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununda belirtilen esaslara göre Sayıştay Genel Kurulunca belirlenir.

Daire başkanları ve üyelerin izin ve geçici görevleri Sayıştay Başkanının onayıyla olur. Sayıştay Başkanının izin ve geçici görevleri kendi takdirine göre uygulanır.

Sayıştay meslek mensuplarının izinleri hakkında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

Meslek mensuplarının haklarına ve diğer hususlara ilişkin olarak bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Disiplin Suç ve Ceza İşleri

Sayıştay Başkan ve üyeleri hakkında disiplin kovuşturması

Madde 65- Sayıştay daire başkanları ve üyelerinin görevlerinin vakar ve şerefi ile bağdaşmayan veya hizmetin aksamasını mucip olan hal ve hareketleri görülür veya öğrenilirse, Sayıştay Başkanı durumu inceledikten sonra sonucuna göre, haklarında disiplin kovuşturması yapılır.

Sayıştay Başkanının yukarıda yazılı hal ve hareketlerinin görülmesi veya öğrenilmesi halinde, Yüksek Disiplin Kurulu Başkanı, olayı Yüksek Disiplin Kuruluna intikal ettirir.

Yüksek Disiplin Kurulu, eldeki bilgi ve delillere ve isnat olunan hal ve hareketin mahiyetine göre disiplin kovuşturması yapılmasına yer olup olmadığını takdir eder. Kurul, disiplin kovuşturması yapılmasına karar verirse, kurul dışındaki daire başkanları ve üyeler arasından seçeceği üç kişiyi soruşturma yapmakla görevlendirir.

Soruşturmayı yapmakla görevlendirilenler, ilgiliye isnat olunan hal ve hareketi bildirerek savunmasını alır; lüzum gördükleri kimseleri yeminle dinler, konu ile ilgili bilgileri toplar ve sübut delillerini tespit eder. Bütün kamu idareleri ile gerçek ve tüzel kişiler, sorulan hususlara cevap vermek ve soruşturmaya ilişkin diğer istekleri yerine getirmek zorundadır. Soruşturmayı yapanlar, yaptıkları soruşturmaları ve elde ettikleri bilgi ve delilleri gösteren ve bunlara göre disiplin cezaları verilmesine yer olup olmadığı hakkındaki kanaatlerini belirten bir rapor hazırlayıp dayanak belgelerini de bu rapora ekleyerek Yüksek Disiplin Kuruluna verirler.

Kurul başkanı, soruşturma sonucunu ilgiliye yazılı olarak bildirir ve yedi günden az olmamak üzere tayin edeceği süre içinde yazılı savunmasını vermeye davet eder. Kurul başkanı, soruşturma dosyasını raportör olarak Yüksek Disiplin Kurulu üyelerinden birine havale eder. Kurul, işi evrak üzerinde inceler ve gerekirse soruşturmanın genişletilmesine ve derinleştirilmesine karar verir.

Yüksek Disiplin Kurulu, yedi günden az olmamak üzere süre vererek ilgilinin ek savunmasını alır ve isnat olunan hal ve hareketi sabit görmezse dosyanın işlemde kaldırılmasına karar verir. Kurul bu hal ve hareketleri sabit gördüğü takdirde bunların mahiyetine ve ağırlığına göre ilgilinin uyarılmasına veya istifa etmeye yahut emekliliğini istemeye davete karar verir.

İlgilinin uyarılmasına karar verildiği takdirde, Kurul kararı Sayıştay Başkanı tarafından ilgiliye tebliğ edilir. Karar, Sayıştay Başkanı hakkında ise, Yüksek Disiplin Kurulu Başkanınca tebliğ olunur.

Yüksek Disiplin Kurulunca hizmet süresine göre istifa etmeye yahut emekliliğini istemeye davete karar verilmesi halinde, olay en geç bir hafta içinde bir defa da Sayıştay Genel Kurulunda görüşülür. Bir haftalık süre, kanuni tatillere ve 76 ncı madde gereğince çalışmaya ara verme zamanına rastlarsa, bu tatillerin bitimi tarihinden başlar. Genel Kurul, Yüksek Disiplin Kurulu kararını ya onaylar veya ilgilinin uyarılmasına karar verir. Bu halde Genel Kurul, üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu ile toplanarak katılanların üçte iki çoğunluğu ile karar verir. Hakkında kovuşturma yapılan üye toplantıya katılamaz. Genel Kurul kararı ilgiliye yukarıda açıklanan esaslar dairesinde tebliğ edilir.

İlgili, emekliliğini istemeye veya istifa etmeye davete dair karara, tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde uymazsa istifa etmiş sayılır. İlgili, bu süre içinde izinli kabul edilir.

Sayıştay Başkan ve üyeleri hakkında ceza kovuşturması

Madde 66- Sayıştay Başkanı, daire başkanları ve üyelerden birinin görevi ile ilgili veya görev sırasında işlediği bir suçtan dolayı Sayıştay Genel Kurulunca seçilecek üç daire başkanı ve iki üyeden kurulu bir heyet tarafından ilk soruşturması yapılarak hazırlanacak fezleke ile sair evrakı yargılamanın lüzum veya men'ine karar alınmak üzere Daireler Kuruluna verilir. Bu Kurulun vereceği yargılamanın men'ine dair olan karar kendiliğinden ve yargılamanın lüzumuna ilişkin üçte iki çoğunlukla verilen karar itiraz üzerine Sayıştay Genel Kurulunca incelenir. İtiraz süresi kararın tebliği tarihinden itibaren onbeş gündür. Genel Kurulca verilen yargılamanın men'ine dair karar kesindir. Yargılamanın lüzumuna ilişkin karar üçte iki çoğunlukla alınır.

Soruşturma kurulunun seçimine ilgililer; yargılamanın lüzum veya men'i kararı görüşmelerine soruşturma kurulu üyeleri ile ilgililer katılamaz.

Yukarıdaki fıkra yazılı olanların görev sırasında, ancak ilgilinin görevi ile ilgisi bulunmayan şahsi bir suç işlemeleri halinde yargılamanın men veya lüzumuna karar verilmesi işlemi bu maddede yazılı usuller dairesinde yürütülür.

Daireler Kurulu kararları şahsi davacılar varsa onlara da tebliğ olunur.

Yargılamanın lüzumuna dair verilen kesin karar üzerine dosya Anayasa Mahkemesine tevdi olunur.

Bunların görev yerleri dışında ve görevleri ile ilgisi bulunmayan şahsi bir suç işlemeleri halinde yapılacak kovuşturmada Yargıtay üyelerinin şahsi suçlarının kovuşturmasına ilişkin hükümler uygulanır.

Sayıştay Başkan ve üyeleri dışındaki meslek mensupları hakkında disiplin kovuşturması

Madde 67- Sayıştay Başkan ve üyeleri dışındaki meslek mensuplarının; mesleğin vakar ve şerefi ile bağdaşmayan veya hizmetin veya görevlerinin aksamasını mucip olan, çalışma düzenini veya disiplini bozan hal ve hareketleri görülmesi veya öğrenilmesi üzerine Sayıştay Başkanı durumu inceledikten sonra sonucuna göre haklarında bu Kanun hükümleri uyarınca disiplin kovuşturması yapılmak üzere Meslek Mensupları Yükseltme ve Disiplin Kuruluna bildirir.

Bu Kurul eldeki bilgi ve karinelere ve isnat olunan hal ve hareketin mahiyetine göre disiplin kovuşturması yapılmasına lüzum olup olmadığını takdir eder.

Kovuşturma yapılmasına karar verilirse, Kurulca kurul dışından seçilecek bir üyenin başkanlığında bir uzman denetçi ile bir başdenetçi veya raportörden teşekkül eden kurul tarafından soruşturma yapılır.

Soruşturma şekli ve raporun verilmesi, rapor üzerinde Meslek Mensupları Yükseltme ve Disiplin Kurulunca yapılacak işleme diğer hususlar hakkında 65 inci maddede yazılı hükümler uygulanır.

Meslek Mensupları Yükseltme ve Disiplin Kurulunca dosya üzerinde gizli olarak yapılan inceleme ve görüşme sonunda isnat olunan hal ve hareket sabit görölmezse dosyanın işlemden kaldırılması, bu hal ve hareket sabit görüldüğü takdirde 68 inci maddede yazılı disiplin cezalarından birinin verilmesi karar altına alınır.

Disiplin suç ve cezaları

Madde 68- Sayıştay Başkan ve üyeleri dışındaki meslek mensuplarına uygulanacak disiplin suç ve cezaları hakkında 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin esas ve usuller yönetmelikle belirlenir.

Sayıştay Başkan ve üyeleri dışındaki meslek mensupları hakkında ceza kovuşturması

Madde 69- Sayıştay Başkan ve üyeleri dışındaki meslek mensuplarının görevleriyle ilgili veya görev sırasında bir suç işlemesi halinde Sayıştay Başkanı tarafından görevlendirilecek bir üyenin başkanlığında bir uzman denetçi, bir başdenetçi veya raportörden teşekkül eden bir kurul ilk soruşturmayı yaparak düzenleyeceği fezlekeyi Meslek Mensupları Yükseltme ve Disiplin Kuruluna verir. Bu Kurul yargılamanın lüzumuna veya men'ine karar verir.

Karar sanığa, varsa şikayetçiye tebliğ edilir. İlgililerin, tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde karara itirazları halinde dosya bir defa da Yüksek Disiplin Kurulunda incelenir. Bu Kurulca da yargılamanın lüzumuna karar verilirse dosya Yargıtaya tevdi olunur. Kurulca verilen kararlar ilgililere tebliğ edilir. Yargılama Yargıtayın görevli ceza dairesinde yapılır.

Bunların kişisel suçları hakkında, Adalet Bakanlığı merkez kuruluşunda görevli hakim ve savcıların kişisel suçlarının soruşturma ve kovuşturmasına ilişkin hükümler uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Meslek Mensuplarına İlişkin Diğer Hususlar

Sayıştay Başkan ve üyelerinin teminatı

Madde 70- Sayıştay Başkanı ve üyeleri azlolunamaz, 65 inci madde hükmü saklı kalmak kaydıyla kendileri istemedikçe 65 yaşından önce emekliye sevkedilemez.

Ancak, memuriyetten çıkarılmayı gerektiren bir suçtan dolayı kesin hüküm giymiş olanların görevleri kendiliğinden, görevini sağlık bakımından yerine getiremeyeceği tam teşekküllü resmi hastane sağlık kurulu raporuyla anlaşılanların görevleri Sayıştay Genel Kurulu kararıyla sona erdirilir.

Sayıştay Başkan ve üyeleri dışındaki meslek mensuplarının teminatı ve görevden uzaklaştırma

Madde 71- Sayıştay Başkan ve üyeleri dışındaki meslek mensuplarının görevlerine, bu Kanunda yazılı haller dışında son verilemez, aylık ve diğer hakları ellerinden alınamaz. Bunlar, meslek mensupları için tesis edilmiş sınıflardan başka bir sınıftaki görevde çalıştırılmazlar.

Ancak, memuriyetten çıkarılmayı gerektiren bir suçtan dolayı kesin hüküm giymiş olanların görevleri kendiliğinden sona erer. Sağlık bakımından görevlerini yerine getiremeyecek durumda oldukları tam teşekküllü resmi hastane sağlık kurulu raporuyla anlaşılanların da, görevine Meslek Mensupları Yükseltme ve Disiplin Kurulu kararı ve Sayıştay Başkanının onayıyla son verilir.

Sayıştay Başkan ve üyeleri dışındaki meslek mensuplarından haklarında disiplin veya ceza kovuşturması yapılmasına karar verilen ve görevi başında kalmasında soruşturmanın veya hizmetin gereği bakımından sakınca görülenler, Meslek Mensupları Yükseltme ve Disiplin Kurulu kararıyla geçici bir süre için Sayıştay Başkanı tarafından görevden uzaklaştırılabilir.

Görevden uzaklaştırma ile tekrar işe başlatma ve bunlarla ilgili diğer hususlar hakkında Hakimler ve Savcılar Kanununun görevden uzaklaştırma ile ilgili hükümleri uygulanır.

Meslek mensupları ve savcılarının sicilleri

Madde 72- Sayıştay Başkanı ve üyeler dışındaki meslek mensupları ile savcılarının sicilleri her takvim yılı sonunda, kişisel ve mesleki nitelikleri, buldukları görevlerdeki performansları, görevleri ile ilgili kanun, nizam ve meslek ahlak kurallarına uyumları ve rapor değerlendirme puanları gözönünde tutularak yükselmeye yeterli olup olmadıklarını belirtecek şekilde;

- a) Bölüm başkanları ve grup başkanları ile Başkanlık danışmanı olarak görevlendirilen denetçiler hakkında ilk derecede ilgili başkan yardımcısı, ikinci derecede Sayıştay Başkanı,
- b) Başraportörler hakkında ilk derecede ilgili kuruldaki bir üye, ikinci derecede ilgili kurul başkanı,
- c) Raportörler hakkında ilk derecede ilgili daireden bir üye, ikinci derecede ilgili daire başkanı,
- d) Uzman denetçiler, başdenetçiler, denetçiler, denetçi yardımcıları ile denetçi yardımcısı adayları hakkında, ilk derecede ilgili olduğu grup başkanı, başraportör veya raportör; ikinci derecede, dairelerde ve kurullarda görevli olanlar için ilgili daire başkanı veya kurul başkanı, diğer yerlerde görevli olanlar için ise denetimden sorumlu başkan yardımcısı,
- e) Başsavcı için Sayıştay Başkanı, savcılar için birinci derecede başsavcı, ikinci derecede Sayıştay Başkanı,

tarafından düzenlenir.

Birinci ve ikinci derece sicilleri arasında aykırılık olması halinde, Genel Kurulca her yıl için seçilecek bir daire başkanı ile iki üyeden oluşan bir komisyonun verdiği sicil geçerlidir.

Sicil notunun yüzde yirmisi, raporların kesin hükme bağlanması veya görüşülmesi sonrasında denetçi raporuna dairece verilen rapor değerlendirme puanından oluşur.

Görevlerinde başarı gösteremedikleri veya yükselmeye yeterli olmadıkları yolunda sicil alanlara ve yeterli buldukları halde diğerlerinin tercihi sebebiyle yükseltilmeyenlere durum Sayıştay Başkanı tarafından izleyen yılın Mart ayı sonuna kadar gizli bir yazı ile bildirilir.

İki defa üst üste olumsuz sicil alanın sicil amirleri değiştirilir.

Üç defa üst üste olumsuz sicil alan meslek mensuplarına, Meslek Mensupları Yükseltme ve Disiplin Kurulunun kararı ve Sayıştay Başkanının onayı üzerine emekliliklerini istemeleri veya istifa etmeleri bildirilir. Bir ay içinde bu davete uymayanlar istifa etmiş sayılır.

Yukarıda öngörülen hususların uygulama şekli yönetmelikle düzenlenir.

Başka görev yasağı

Madde 73- Özel bir kanun ile olmadıkça Sayıştay mensupları kamu idareleri ile gerçek ve tüzel kişiler yanında paralı veya parasız hiçbir görev alamazlar.

Bu maddeye aykırı hareket edenler istifa etmiş sayılır. Bu husus disiplin kurullarınca karara bağlanır. Genel hükümler saklıdır.

Ancak, kooperatif şirketleri ve hayır kurumlarının yönetim ve denetim kurullarında görev alanlar, ilmi ve mesleki araştırma ve yayınlarda bulunanlar, Sayıştay Başkanlığının bilgisi dahilinde davet olundukları milli ve milletlerarası kongre, konferans ve toplantılara katılanlar için bu madde hükümleri uygulanmaz.

Sayıştay meslek mensupları, Sayıştay Başkanının izniyle üniversite veya diğer eğitim ve öğretim kurumlarında mesleki konularda ders verebilir.

Sayıştay meslek mensupları, Sayıştay Başkanının izniyle kamu idarelerinde bir göreve atanabilir. Kamu idarelerinde bir göreve atanarlardan Sayıştaya dönmek isteyenler, Meslek Mensupları Yükseltme ve Disiplin Kurulunun görüşü üzerine, Sayıştay Başkanının onayı ile yeniden atanır. Özel kanunlardaki hükümler saklı kalmak üzere bunların kurum dışında görevli oldukları sürenin üçte ikisi meslekte geçmiş gibi değerlendirilir. Bu kişiler görev yaptıkları idarenin denetiminde üç yıl süre ile görevlendirilemez.

Yabancı ülkelere gönderilme

Madde 74- Sayıştay meslek mensupları bilgi ve görgülerini artırmak veya meslekleriyle ilgili araştırma veya staj yapmak veya kurs görmek için bir yılı, lisansüstü öğrenim görmek için iki yılı aşmamak üzere yabancı ülkelere gönderilebilir. Lisansüstü öğrenim için gönderilenlerin süresi yarısına kadar uzatılabilir.

Bu amaçla yabancı ülkelere gönderilmeye ilişkin şartlar ile bu şekilde gönderilenlerin mali hakları, yükümlülükleri, giderlerinin karşılanması, aylık ve ödeneklerinin transferi konularında Devlet memurlarına ilişkin hükümler uygulanır.

Bu Kanun hükümlerine göre yabancı ülkelere gönderilenlerin derece yükselmeleri, kademe ilerlemeleri, emeklilik, aylık, ödenek ve diğer bütün özlük hakları ile yükümlülükleri devam eder.

Eğitim ve yayın

Madde 75- Sayıştay, denetim ve diğer faaliyetleri ile ilgili eğitim ve yayın hizmetleri verebilir. Bu hizmetlerden yararlanma, hizmetlerin ücretlendirilmesi, elde edilen özel gelirler karşılığında bütçeye ödenek kaydedilerek eğitim ve yayın amaçlı hizmetlerde kullanılması, görevlendirilenlere yapılacak ödemeler, telif ücretleri ve diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Kıyafet

Madde 76- Sayıştay meslek mensupları ile Başsavcı ve savcılarının resmi kıyafetleri ile bunların giyilme yer ve zamanları yönetmelikle düzenlenir.

Kadrolar

Madde 77- 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerin Sayıştay Başkanlığına ilişkin bölümünde yer alan kadro sayısı ile sınırlı olmak ve Başkanlıkça gerekli görölmek kaydıyla yılda bir defa kadro sınıf, unvan ve derece değişikliği yapmaya Sayıştay Genel Kurulu yetkilidir. Değişikliğin bir örneği Maliye Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığına gönderilir.

ALTINCI KISIM

Diğer Hükümler

Belgelerin saklanması

Madde 78- Kamu idarelerinin hesap ve işlemlerine ilişkin her çeşit belge ve bilgi ilgili idarelerce saklanır. Bu belge ve bilgilerin Sayıştaya gönderilmesi ve Sayıştay tarafından ilgili idareye iadesi, ilgili idarece saklanması ve yok edilmesine ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Sayıştayca hazırlanacak yönetmelikle belirlenir.

Suç teşkil eden fiiller

Madde 79- Denetim ve incelemeler sırasında suç teşkil eden bir fiile rastlandığı takdirde, ilgili denetçi tarafından derhal deliller tespit edilerek durum Sayıştay Başkanlığına bildirilir. Sayıştay Başkanının görevlendireceği dairece onbeş gün içinde yapılacak inceleme sonucunda toplanan ilk delillerin kamu davası açılmasını gerektirecek nitelikte görülmesi halinde, gereği yerine getirilmek üzere dosya sorumluların bağlı olduğu kamu idaresine veya suçun niteliğine göre doğrudan soruşturma yapılmak üzere Cumhuriyet Savcılığına gönderilmesi için Sayıştay Başsavcılığına verilir.

Genel mahkemelerce verilen hükümler, Sayıştayın, denetim ve hükme bağlamasına engel değildir.

Sayıştayın denetlenmesi

Madde 80- Sayıştayın denetlenmesi, her yıl Türkiye Büyük Millet Meclisi adına Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı tarafından görevlendirilen ve gerekli mesleki niteliklere sahip denetim elemanlarından oluşan bir komisyon tarafından, hesaplar ve bunlara ilişkin belgeler esas alınarak yapılır.

Yetki

Madde 81- Bu Kanun hükümlerinin uygulanmasına ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaya Sayıştay Başkanı yetkilidir.

Kaldırılan hükümler

Madde 82- Bu Kanunun geçici maddelerindeki hükümler saklı kalmak kaydıyla;

- a) 21/2/1967 tarihli ve 832 sayılı Sayıştay Kanunu ile ek ve değişiklikleri,
- b) Diğer kanunların Sayıştay denetiminden istisna veya muafiyet tanıyan hükümleri ile bu Kanuna aykırı hükümleri,

yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan Sayıştay raporlarının ve bu Kanunun 80 inci maddesi uyarınca hazırlanan denetim sonuçlarının Mecliste görüşülme esas ve usulleri Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde belirtilir.

Ancak bu değişiklik yapıncaya kadar Sayıştay Kanununun çeşitli maddelerinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulacağı belirtilen raporlar ile 80 inci madde uyarınca hazırlanan denetim sonuçları, Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülerek Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda genel görüşme konusu olur.

Bu yetki ve görevler, Kanunda veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde belirtilen esas ve usuller dairesinde yerine getirilir.

Geçici Madde 2- 15 inci maddede belirtilen oran sağlanıncaya kadar, boşalan üyeliklere yapılacak seçimlerde eksik olan kontenjan için seçim yapılır. Bu oranların uygulanmasında tamsayı yanında meydana gelen kesirler Sayıştay meslek mensupları kontenjanına aktarılır.

Geçici Madde 3- Bu Kanunda öngörülen yönetmelik, standart, rehber, el kitapları ve diğer düzenlemeler en geç bir yıl içinde çıkarılır.

Geçici Madde 4- 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerde yer alan Sayıştay Başkanlığına ait kadroların kullanılmasına devam olunur.

Ekli (1) ve (2) sayılı listelerde belirtilen kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) ve (II) sayılı cetvellerin Sayıştay Başkanlığına ilişkin bölümüne eklenmiş ve ekli (3) sayılı listede belirtilen kadrolar iptal edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (II) sayılı cetvelin Sayıştay Başkanlığına ilişkin bölümünden çıkarılmıştır.

Bu Kanunun yayımı tarihinde Sayıştay Başkanlığına ait kadrolarda bulunan meslek mensupları ile yönetim mensupları aynı unvanlı kadrolara, savcı ve savcı yardımcıları ise savcı kadrolarına atanmış sayılır.

Geçici Madde 5- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce birinci sınıfa ayrılmalarına karar verilmiş olan meslek mensupları ile denetçi yardımcılığında geçen süre hariç meslekte fiilen on yılını dolduran ve birinci sınıf incelemesine tabi tutulacak meslek mensuplarının bu tarihten geçerli olmak üzere birinci sınıfa ayrılma tarihleri, bu Kanun hükümlerine göre geçmişe yönelik malî hak doğurmamak üzere düzeltilir.

Geçici Madde 6- 832 sayılı Kanun uyarınca Sayıştay tarafından denetlenen kamu idarelerinin denetimi 31/12/2005 tarihine kadar 832 sayılı Kanun hükümlerine göre yürütülür. Ancak bu tarihe kadar sonuçlandırılmayan raporlama ve yargılama işlemleri 832 sayılı Sayıştay Kanunu hükümlerine göre tamamlanır.

İlk kez Sayıştay denetimine tabi tutulan kamu idarelerinin 31/12/2005 tarihine kadar olan işlemlerinin dış denetimi, ilgili kanunlarındaki hükümlere göre yapılmaya devam edilir ve sonuçlandırılır.

2004 ve 2005 yılı Kesin Hesap Kanunlarına ilişkin Genel Uygunluk Bildirimi 832 sayılı Kanuna göre hazırlanır.

Geçici Madde 7- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Rapor Değerlendirme Kurulu ve Temyiz Kurulu üyelikleri için bir ay içinde seçim yapılır.

Geçici Madde 8- Halen görevde bulunan Sayıştay Başkanı, Başkan seçildiği tarihte geçerli olan süreyi tamamlar.

15 inci maddede belirtilen oniki yıllık üyelik süresi, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren başlamak üzere mevcut Sayıştay üyeleri için de geçerlidir.

Yürürlük

Madde 83- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 84- Bu Kanun hükümlerini Türkiye Büyük Millet Meclisi yürütür.

(1) SAYILI LİSTE
(Yönetim Mensupları)

KURUMU : SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>SERBEST</u> <u>KADRO</u> <u>ADEDİ</u>	<u>TUTULAN</u> <u>KADRO</u> <u>ADEDİ</u>	<u>TOPLAM</u>
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	9	70	-	70
GİH	Koruma ve Güvenlik Görevlisi	10	10	-	10
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	10	30	-	30
GİH	Şoför	10	10	-	10
TH	Teknisyen	10	20	-	20
TOPLAM:			140		140

(2) SAYILI LİSTE
(Meslek Mensupları, Başsavcı ve Savcı)

KURUMU : SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>SERBEST</u> <u>KADRO</u> <u>ADEDİ</u>	<u>TUTULAN</u> <u>KADRO</u> <u>ADEDİ</u>	<u>TOPLAM</u>
Daire Başkanı	1	2	-	2
Üye	1	13	-	13
Uzman Denetçi	1	222	-	222
Başsavcı	1	1	-	1
Savcı	1	13	-	13
Başdenetçi	2	10	-	10
Başdenetçi	3	6	-	6
Başdenetçi	4	12	-	12
Denetçi	5	42	-	42
Denetçi	6	40	-	40
Denetçi	7	45	-	45
Denetçi	8	30	-	30
TOPLAM:		436		436

(3) SAYILI LİSTE

KURUMU : SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADROLARIN

<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>ADEDİ</u>	<u>TOPLAM</u>
Kurul Başraportörü	1	3	3
Daire Raportörü	1	8	8
Savcı Başyardımcısı	1	3	3
Savcı Yardımcısı	1	7	7
TOPLAM:		21	21

GENEL GEREKÇE

Vatandaş odaklı yönetim anlayışı, devlet fonksiyonlarının ve devletin kurumsal yapısının yeni bir anlayışla ele alınmasını zorunlu kılmaktadır. Bu anlayış, kamu mali yönetiminin de değişen devlet yapılanmasına ve fonksiyonlarına uyumlu olarak değişimi konusunda itici bir güç oluşturmaktadır. Vatandaşların ödedikleri vergilerin karşılığı olarak devletten bekledikleri hizmetlerin etkin ve verimli bir biçimde kendilerine sunulması isteği, parlamentoların kamu kaynakları üzerindeki denetim ve gözetim yükümlülüğünün de farklı bir anlayışla ele alınmasını beraberinde getirmektedir. Parlamentolar adına bu denetim ve gözetim yükümlülüğünü yerine getiren sayıştaylar bu değişimden en fazla pay alması gereken kurumlar olmuşlardır.

Kamu mali yönetiminin yeniden yapılandırılmasını zorunlu kılan öğeler;

- Makro mali disiplini sağlamak,
- Kamu kaynaklarını stratejik önceliklere göre dağıtmak,
- Dağıtılan kaynakların etkin ve verimli kullanımını sağlamak,
- Etkin bir hesap verme sorumluluğu sistemini kurmak,

olarak sıralanabilir.

Sıralanan bu hususlar tüm dünyada kamu mali yönetimi anlayışı ve bu bağlamda anayasal yüksek denetim kurumlarının işlevleri ve organizasyon yapısındaki değişimlere paralel olarak Türk Sayıştayında da bazı değişikliklerin yasal bazda gerçekleştirilmesi zorunluluğunu ortaya çıkarmıştır. Etkin bir hesap verme sorumluluğu sisteminin kurulmasında denetim temel bir unsur olarak kabul edilmektedir. Bu hususların tamamına bir taraftan Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planında diğer taraftan da Avrupa Birliği uyumu ile ilgili düzenlemelerde açıkça yer verilmiştir.

Dünyada kabul gören temel yaklaşım, tüm kamu fonlarının, kaynaklarının ve faaliyetlerinin parlamento adına dış denetim görevi yapan sayıştaylar tarafından denetlenmesidir.

Hesap verilebilirliğin ve saydamlığın sağlanarak kamu kaynaklarının etkin ve verimli bir şekilde kullanılabilmesini gerçekleştirmek, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve adına denetim yapan Sayıştayın temel işlevlerindedir.

27/2/1967 tarihinde yürürlüğe giren 832 sayılı Sayıştay Kanunu günümüze kadar çeşitli kanunlarla bir çok defa değişikliğe uğramış ve yapılan bu düzenlemelerle ya madde metinleri değiştirilmiş ya da Kanuna ek maddeler eklenmiştir. Diğer yandan, bu değişikliklerin bir kısmı Anayasa Mahkemesince iptal edilmiş, ancak iptallerle ortaya çıkan boşlukların önemli bir bölümü bugüne kadar doldurulamamıştır.

Sayıştay denetimlerinin kamu mali yönetiminde saydamlığın sağlanması ve hesap verme sorumluluğunun geliştirilmesinde oynadıkları rolün önemi ülkemizde ve uluslararası camiada da her vesile ile vurgulanmakta olup, bu hususlar aynı zamanda yolsuzlukların önlenmesi açısından da son derece önemlidir. Bir yüksek denetim organı olan Sayıştayın düzenlediği raporların güvenilir olması ve kamu mali yönetiminin iyileştirilmesine katkı sağlayabilmesi, Sayıştayın denetim yetkisinin tüm kamu yönetimini kapsamına ve uluslararası denetim standartlarına uygun bir denetimi gerçekleştirebilmesine bağlıdır. Bu husus Kamu Harcama Yönetimi Reformunun temel alanlarından birini oluşturmaktadır.

Nitekim, Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Organizasyonunun (INTOSAI) üye ülke Sayıştayları arasında denetim usul, metot ve teknikleri yönünden birlik sağlamak amacıyla oluşturduğu Denetim Standartları Komitesince hazırlanan “Denetim Standartları”nda, bütün denetim faaliyetlerinin, Sayıştayın denetim görev ve yetki alanı içinde olması gerektiği hususu, denetim alanına ilişkin bir standart olarak tespit edilmiş bulunmaktadır.

Yine INTOSAI'nin önemli tavsiye kararlarının alındığı Peru'nun Lima kentinde gerçekleştirilen dokuzuncu kongresinde, yüksek denetim kurumlarının denetim alanları tartışılmış ve kabul edilen Lima Bildirisi ile, devlet faaliyetlerinin geleneksel mali çerçevenin dışına çıkarak, ekonomik ve sosyal sektörleri de kapsayacak şekilde Sayıştay denetimine tabi olması gerektiği vurgulanmıştır.

Avrupa Ortamındaki Merkezi ve Doğu Avrupa Ülkeleri Yüksek Denetim Kurumlarının entegrasyonu için “Ortak Temel Kriterleri Saptayan Çalışma Grubu”, etkili ve çağdaş Sayıştay denetimi için, Merkezi ve Doğu Avrupa Ülkeleri Sayıştaylarında bulunması gereken temel ölçülerle ilgili tavsiye kararları almıştır. Bu kararlara göre yüksek denetim kurumlarının, ulusal bütçede yer alıp almadığına ve kimler tarafından toplandığına bakılmaksızın, tüm kamu fonlarını, kaynaklarını ve faaliyetlerini (AB fonları da dahil olmak üzere) denetleyebilmelerine ilişkin olarak Anayasa ve kanunlarında açıkça ifade edilen yetkilere ve araçlara sahip olmaları gerektiği belirtilmiştir.

Adı geçen çalışma grubunun önerilerine paralel olarak, “Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı”na göre de, kamu kaynağı kullanan ancak Sayıştay denetimi kapsamında bulunmayan kuruluşların Sayıştay denetimi kapsamına alınması ve özel kanunların çeşitli kurumlara Sayıştay denetiminden muafiyet tanınmasına imkan veren maddelerinin kaldırılması, böylece kamu kaynağı kullanımının parlamento tarafından eksiksiz denetlenmesine imkan sağlanması öngörülmüştür.

Sayıştayın asli görevlerinden olan, adına denetim yaptığı Türkiye Büyük Millet Meclisine rapor verme görevi, 832 sayılı Kanundaki bu göreve ilişkin yetersiz düzenlemeler sebebiyle gereği gibi yerine getirilememektedir.

832 sayılı Kanunda; Meclis raporlarına konu olabilecek çalışmaların kapsamının belirgin ve sistematik bir şekilde düzenlenmemiş olması, bu tür denetimin yürütülmesinde, sonuçlandırılmasında ve raporlanmasında uygulanacak esas ve usullerin bulunmaması ve yapılan bu çalışmalar sonucu düzenlenen denetçi raporlarının hangi prosedürlerden geçerek Sayıştay raporu haline geleceği konusunda boşlukların bulunması, raporlamaya yönelik çalışmaları olumsuz etkilemektedir. Nitekim, 4/7/1996 tarihli ve 4149 sayılı Kanunla verilen performans denetimi ve konu denetimi gibi yetkiler 832 sayılı Kanuna dahil edildiği halde, denetimle ilgili genel düzenlemelere tam bir uyum sağlanamamıştır.

10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı “Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu” ile kamu malî yönetim sistemimizde köklü değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler, Sayıştay Kanununun hem denetim, hem de yargı fonksiyonu ile ilgili maddelerinde önemli değişikliklerin yapılmasını zorunlu hale getirmiştir.

Türkiye Ulusal Programında da, “Kamuda performans odaklı denetim sistemine geçilmesi” ve “Sayıştayın güçlendirilerek denetim kapsamının genişletilmesi” bir hedef olarak yer almış ve gerekli yasal düzenlemelerin yapılması öngörülmüştür.

Yukarıda belirtilen nedenlerle, Anayasamızdaki ilkelere ve uluslararası denetim standartlarına uygun, çağdaş demokrasimizin gelişimine katkı sağlayacak ve toplumumuzun beklentilerini karşılayacak, belge denetiminden ziyade içeriği ön plana çıkaracak, teknolojik olanaklardan yararlanan ve bunların yanında yargı yetkisine işlerlik kazandırılmış bir Sayıştayın oluşturulması amacıyla bu Teklif hazırlanmıştır.

Teklif; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, 832 sayılı Kanun ve ilgili Anayasa Mahkemesi kararları, 5018 sayılı Kanun, Sayıştayın da üyesi bulunduğu INTOSAI tarafından yayımlanan denetim standartları, Avrupa Birliğiyle entegrasyon anlamında “Yüksek Denetim Kurumlarının İşleyişiyle İlgili Tavsiyeler”, INTOSAI Denetim Standartlarına İlişkin Avrupa Uygulama Rehberi, Avrupa Birliği Sayıştay Standartları, Uluslararası Bağımsız Muhasebeciler Federasyonu (IFAC) Standartları ve diğer ülkelerin Sayıştay uygulamaları da dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Hazırlanan bu Teklifle Sayıştay;

- Düzenlilik denetimi ve performans denetimi tekniklerini eşit ağırlıkta uygulayabilecek,
- Tüm kamu fonlarını, kaynaklarını ve faaliyetlerini denetlemek için yasal yetkiye sahip olacak,
- İşleyiş ve fonksiyonel açıdan bağımsız olacak,
- Uluslararası genel kabul görmüş denetim standartlarına uygun denetim yapabilecek,
- Hazırladığı raporları zamanında ve belli bir prosedür dahilinde Türkiye Büyük Millet Meclisine ve kamuoyuna sunabilecek,
- Kamuda hesap verme sorumluluğu bilincinin ve saydamlığın yerleştirilmesine ve geliştirilmesine, böylece yolsuzlukların önlenmesine önemli katkılarda bulunabilecek,
- Görev ve yetkilerini daha etkin bir biçimde yerine getirebilmek için iyi bir organizasyon yapısına sahip olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Kanunun amaç ve kapsamı kamu mali yönetimi anlayışındaki değişime paralel olarak ele alınmış; hesap verilebilirlik ve saydamlık başta olmak üzere mali yönetimin tüm çağdaş unsurlarının yaşama geçirilmesine katkı sağlamak üzere Sayıştayın teşkilat yapısı, denetime yaklaşım ve diğer tüm görev ve yetkileri bu maddede düzenlenmiştir.

Madde 2- Bu maddede, Kanunda geçen temel kavramlar herhangi bir anlam karışıklığına yol açmamak amacıyla tanımlanmıştır.

Denetime ilişkin tanımlamalar INTOSAI Denetim Standartlarına ve buna ilişkin Avrupa Uygulama Rehberlerine uygun olarak yapılmıştır.

Madde 3- Bu madde ile Sayıştayın, anayasal konumuna da uygun olarak Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programında açıkça belirtilen ve Lima Deklarasyonu ve INTOSAI Denetim Standartlarının 53-81 inci maddelerinde belirtildiği gibi işlevsel ve kurumsal bağımsızlığı açık bir şekilde vurgulanmıştır.

Madde 4- 5018 sayılı Kanun ile, 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun 1 Ocak 2005 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılması ve kamu idarelerinin tamamına yakını ile bunların iş ve işlemlerinin Sayıştay denetimi kapsamına alınması öngörülmüştür.

Diğer yandan, INTOSAI Denetim Standartlarına İlişkin Avrupa Uygulama Rehberlerinde yer alan “Sayıştaylar ulusal bütçede yer alıp almadığına ve kimler tarafından toplandığına ve yönetildiğine bakılmaksızın tüm kamu fonlarını, kaynaklarını ve faaliyetlerini (AB fonları da dahil olmak üzere) denetlemek üzere Anayasada ve kanunlarda açıkça ifade edilen yetkilere ve araçlara sahip olmalıdırlar” hükmü de dikkate alınarak bu madde, Sayıştayın denetim alanı tüm kamu idarelerini, kamu fonlarını, kamu kaynaklarını ve kamu faaliyetlerini içerecek biçimde düzenlenmiştir.

Anayasanın 165 inci maddesi kamu iktisadi teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesi esaslarının kanunla düzenleneceğini öngörmektedir. Anayasanın bu hükmüne göre bunların denetimi asıl olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinin yetkisindedir. Bu hükme dayalı olarak çıkarılan 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre bu denetim esas itibarıyla Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu marifetiyle yerine getirilmektedir. Bu komisyonun çalışmalarına dayanak oluşturan ana unsur da Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunca hazırlanan raporlar olmaktadır. Ancak bu Kurulca denetlenen kamu idarelerinin denetiminin yukarıda açıklanan nedenlerle Sayıştayca yapılması öngörülmüştür.

Ayrıca uluslararası bir andlaşma veya sözleşme ile Sayıştayın bir uluslararası kuruluş veya örgütü denetlemesinin öngörüldüğü durumlarda, denetimin andlaşma veya sözleşmedeki esas ve usullere uygun olarak yerine getirileceği ve sözleşmede belirtilen yetkili makam veya organlara raporlarının sunulacağı esası benimsenmiştir.

Madde 5- Anayasa ile Sayıştaya iki temel görev verilmiştir. Bu görevlerden biri Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetim yapmak, diğeri ise sorumluların yasal düzenlemelere uygun olmayan ve kamu zararına yol açan hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamaktır.

5018 sayılı Kanun, hesap ve işlemlerin kesin hükme bağlanmasını, “genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelir, gider ve mal hesapları ile bu hesaplarla ilgili işlemlerinin yasal düzenlemelere uygun olup olmadığına karar verilmesidir” şeklinde tanımlamıştır. Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere Sayıştay yasal düzenlemelere uygun olmayan ve kamu zararına yol açan hesap ve işlemler hakkında kesin hükümler ihdas edecektir.

Kamu mali yönetimindeki anlayış değişikliğinin ülkemize yansımaları olan ve kamunun mali yönetim ve kontrol sistemlerini yeniden düzenleyen 5018 sayılı Kanun, Sayıştayın görevlerinde de önemli değişiklikler yapmıştır. Bu değişiklikler aynı zamanda Avrupa Birliği uyum sürecinin de ayrılmaz bir parçasıdır. Kamu kaynaklarının vatandaş yararına kullanımını etkin kılmak için parlamentolar adına denetim yapmak Sayıştayların varoluş nedenidir. Bu nedenle de, Sayıştayın görevlerinin yeni bir anlayışla ele alınması zorunlu hale gelmiştir. Yapılan düzenlemeler ile Sayıştay bundan böyle adına denetim yaptığı Türkiye Büyük Millet Meclisine düzenli raporlar sunacak ve saydamlığın gereği olarak da bu raporları kamuoyuna açıklayacaktır.

Madde 6- Bu madde yürürlükteki 832 sayılı Kanundan alınmıştır. Ancak maddeye 832 sayılı Kanunun ek 9 uncu ve ek 12 nci maddelerinden bazı ilaveler yapılarak Sayıştayın yetkilerinin tek bir madde başlığı altında toplanması sağlanmıştır.

Madde 7- 832 sayılı Kanundaki sorumlular ve sorumluluk halleri 1050 sayılı Kanun esas alınarak düzenlenmiştir. 5018 sayılı Kanun 1050 sayılı Kanunu yürürlükten kaldırıldığından, sorumlular ile sorumluluk halleri maddede 5018 sayılı Kanuna uygun olarak yeniden belirlenmiştir.

1050 sayılı Kanuna göre sorumluluk, sayman denilen kamu görevlisinin sorumluluğu üzerine kurulmuştur. Bu sorumluluk anlayışında sayman, hesap ve işlemlerden dolayı peşinen zimmetdar kabul edilmekte ve beraet edene kadar sorumluluğu devam etmektedir. Saymanın bu sorumluluğu ancak verilecek beraet kararı veya hükmen onama suretiyle ortadan kalkmaktadır. 5018 sayılı Kanun peşinen zimmetdar olma anlayışını tamamıyla değiştirmiş ve kamu görevlilerini kusuru oranında sorumlu tutan bir anlayışı benimsemiştir.

Getirilen yeni sorumluluk anlayışında, her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur.

Ayrıca bu maddenin düzenlenmesinde INTOSAI Denetim Standartlarının “temel denetim önermeleri” başlıklı kısmının, 36 nolu paragrafında yer alan “Sayıştayların temel işlevi kamusal hesap verme sorumluluğunu yerleştirmek ve geliştirmektir” şeklindeki ilkesi de dikkate alınmıştır.

Madde 8- Hesapların verilmesi, muhasebe birimlerinin ve muhasebe yetkililerinin bildirilmesine ilişkin hususlar 832 sayılı Kanundan alınmış ancak bu görevleri yerine getirecek sorumlular 5018 sayılı Kanunda yer alan hükümlere uygun olarak bir maddede düzenlenmiştir.

Madde 9- Maddede, 832 sayılı Kanunda yer alan düzenlemeler 5018 sayılı Kanuna uygun olarak değiştirilmiştir.

Ancak denetimin etkin bir şekilde yerine getirilmesini sağlamak amacıyla kamu görevlilerine uygulanacak yaptırımlar yeniden düzenlenmiştir.

Madde 10- Bu madde 832 sayılı Kanundan aynen alınmış, ancak “Birinci Başkan” unvanı “Sayıştay Başkanı”, “savcı” unvanı “başsavcı”, “savcı yardımcısı” unvanı da “savcı” olarak değiştirilmiştir.

Madde 11- Bu madde ile Sayıştay bünyesine dahil yargı ve karar organları yaptıkları hizmete göre tasnif olunmuştur. Ancak 832 sayılı Kanundan farklı olarak “Başkanlık”, “Rapor Değerlendirme Kurulu” ve “Denetim, Planlama ve Koordinasyon Kurulu” Sayıştayın organları arasına eklenmiş; “Memurlar Seçim ve Disiplin Kurulu”nun adı ise “Meslek Mensupları Yükseltme ve Disiplin Kurulu” olarak değiştirilmiştir.

Madde 12- Bu madde ile Sayıştay Başkan ve üyesi seçilebilmek için gerekli genel ve özel nitelikler belirlenmiştir.

Madde 13- Bu madde 832 sayılı Kanunun Sayıştay Başkanının seçimine ilişkin 5 inci maddesi esas alınarak düzenlenmiş, ancak mevcut düzenlemeden farklı olarak seçimin ilk aşamasının Plan ve Bütçe Komisyonunda sonuçlandırılması öngörülmüştür.

Madde 14- Daire başkanı seçilebilmek için üyelikte en az üç yıl bulunmuş olma şartı getirilmiş ve seçimin kısa sürede sonuçlandırılabilmesi için maddede gerekli düzenleme yapılmıştır.

Madde 15- Bu madde 832 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinden alınmış, ancak Sayıştay üye seçimlerinde meslek mensupları için beşte üç olan oran dörtte üç olarak değiştirilmiş ve bu oranın sürekli korunmasına yönelik düzenleme yapılmıştır. Ayrıca üye kadrolarındaki boşalmanın toplam beşi bulması durumunda seçim sürecinin başlatılması öngörülmüştür.

Madde 16- Bu madde 832 sayılı Kanunun 6 ncı ve ek 8 inci maddelerinden alınmış, ancak yapılan değişiklik ile Sayıştay Genel Kurulu tarafından yapılan ilk seçim işlemi kaldırılmış ve Plan ve Bütçe Komisyonunun her boş üyelik için üç aday belirleyip Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna sunması esası benimsenmiştir.

Madde 17- Bu madde 832 sayılı Kanunun 9 ve 91 inci maddeleri hükümleri dikkate alınarak düzenlenmiştir.

Madde 18- Madde ile başsavcı ve savcıların, Sayıştay Başkanının olumlu görüşü alınmak suretiyle Başbakanın teklifi ve Cumhurbaşkanının onayı ile atanması öngörülmüş, “savcı” unvanı “başsavcı”, “savcı yardımcısı” unvanı da “savcı” olarak değiştirilmiş ve Başsavcılık müessesesinin daha etkin görev yapabilmesini temin için Başsavcı ve savcılarda aranacak şartlar düzenlenmiştir.

Madde 19- 832 sayılı Kanunun 12, 13, 26 ve 100 üncü maddelerinde yer alan yönetim mensuplarına ilişkin hükümler esas alınarak bu madde düzenlenmiştir.

Madde 20- Bu madde ile Başkanlığın, Sayıştayın genişleyen denetim alanı göz önünde bulundurularak Başkan, başkan yardımcıları ve bölüm başkanlarından oluşması öngörülmüştür.

Madde 21- Bu madde 832 sayılı Kanunun 21 inci maddesinden alınmıştır. Ayrıca, Başkanın Sayıştay raporlarının Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesi sırasında hazır bulunması ve Sayıştayın faaliyetleri ile ilgili olarak yılda iki defa Plan ve Bütçe Komisyonunu bilgilendirmesi öngörülmek suretiyle TBMM'nin denetim yetkisini daha etkin bir şekilde kullanması amaçlanmıştır. Sayıştay Başkanının yürüteceği görevlere destek sağlamak amacıyla Başkanın gerekli gördüğü durumlarda, en çok beş denetçiyi Başkanlık danışmanı olarak görevlendirmesine de imkan sağlanmıştır.

Madde 22- Mevcut uygulamada yönetim ve denetim işleri Birinci Başkan adına Genel Sekreter tarafından yerine getirilmektedir. Sayıştay Kanununda ve diğer kanunlarda yapılan değişikliklerle Sayıştayın denetim alanının genişlemesi ve görevlerinin artması nedeniyle, işlerin daha etkin yürütülmesini sağlamak amacıyla Genel Sekreter yerine iki başkan yardımcısı görevlendirilmesi öngörülmüştür. Başkan yardımcılarında birisinin denetim, diğerinin ise yönetim ile ilgili işlerde Başkan adına görev yapacağı hükme bağlanmış ve başkan yardımcılarında görevlerinde yardımcı olmak üzere de meslek mensupları arasından bölüm başkanları görevlendirilmesi esası benimsenmiştir.

Madde 23- Bu madde ile 832 sayılı Kanunun dairelerin oluşumu ve görevlerini düzenleyen 14 üncü maddesi hükümleri büyük ölçüde korunmuştur. Ayrıca, Türkiye Büyük Millet Meclisine veya kamu idarelerine gönderilecek Sayıştay raporlarının görüşülmesi sırasında ilgili grup başkanı veya raporun denetçisinin katılarak görüşünü açıklaması ve ilgili kamu idaresinin üst yöneticisi veya görevlendireceği yardımcısının çağrılması halinde görüşünü açıklayabilmesine ilişkin düzenlemeye madde metninde yer verilmiştir.

Madde 24- Bu madde ile daire başkanları, üyeler ve raportörlerin görev ve yetkileri düzenlenmiştir.

Madde 25- 832 sayılı Kanunun birden fazla maddesinde düzenlenmiş bulunan Genel Kurulun görevleri bu maddede toplanmıştır.

Madde 26- 832 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinde yer alan Temyiz Kurulunun çalışma biçimini düzenleyen mevcut hükümler değiştirilmeden alınmıştır. Ancak Temyiz Kurulu üyeliklerine yapılacak seçim ile yeni oluşturulan Rapor Değerlendirme Kurulu üyelik seçimlerinin birlikte yapılması öngörülmüştür.

Madde 27- Maddede Daireler Kurulunun oluşumu, görev ve yetkileri düzenlenmiştir.

Madde 28- Sayıştayın her yıl bu Kanun ve 5018 sayılı Kanun uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisine sunmak zorunda olduğu raporlar hakkında görüş bildirecek son merci olarak Rapor Değerlendirme Kurulu oluşturulmuştur. Kurulun ayrıca denetim ile ilgili konularda bu Kanun gereğince hazırlanacak yönetmelikler ve Sayıştay Başkanı tarafından incelenmesi istenen konular hakkında görüş bildirmesi öngörülmüştür.

Madde 29- Bu madde 832 sayılı Kanunun 95 inci maddesinden alınmıştır.

Madde 30- Bu madde esas olarak 832 sayılı Kanunun 27 nci maddesinden alınmıştır. Ancak Kurulun “Memurlar Seçim ve Disiplin Kurulu” olan adı, meslek mensuplarına ilişkin yükseltme ve disiplin işlerine baktığı için yaptığı işe uygun olarak “Meslek Mensupları Yükseltme ve Disiplin Kurulu” şeklinde değiştirilmiş; Kurul üyelerinin iki yılda bir yerine her yıl seçilmesi öngörülmüş ve Kurulun oluşumundaki Genel Sekreterin yerine denetimden sorumlu başkan yardımcısı dahil edilmiştir.

Madde 31- Sayıştayın denetimini uluslararası standartlara uygun olarak yapılabilmesini ve performansa dayalı bir yönetim sisteminin geliştirilmesini sağlamak amacıyla Denetim, Planlama ve Koordinasyon Kurulu oluşturulmuş ve maddede sayılan görevleri yapması öngörülmüştür.

Madde 32- Denetim ve inceleme görevlerini yerine getiren denetçiler ile denetim ve denetim destek grup başkanlıklarının görev ve yetkileri maddede düzenlenmiştir.

Madde 33- Sayıştayın denetim alanının genişlemesi ve görevlerinin artmasına paralel olarak savcılık müessesesi daha etkin hale getirilerek görev ve yetkileri maddede düzenlenmiştir.

Madde 34- Bu maddede, Sayıştay denetiminin amacı, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartlarına ve Avrupa Birliği uygulamalarına uyum gözönünde bulundurularak düzenlenmiştir.

Madde 35- Sayıştay tarafından yapılacak denetimlerin genel kabul görmüş uluslararası denetim standartlarına uyumlu olarak yapılabilmesi için maddede, denetimin temel ilkelerine yer verilmiş ve bu ilkelerin tespit edilmesinde, Sayıştaylar için en temel belge niteliğinde olan başta Lima Deklarasyonu olmak üzere, INTOSAI Denetim Standartları ve INTOSAI Denetim Standartlarına İlişkin Avrupa Uygulama Rehberlerinden yararlanılmıştır.

Madde 36- Sayıştayın uluslararası genel kabul görmüş denetim standartları çerçevesinde yapacağı düzenlilik ve performans denetimlerinin hangi hususlar dikkate alınarak gerçekleştirileceği madde metninde düzenlenmiştir.

5018 sayılı Kanuna göre düzenlilik denetimi, kamu idaresi hesapları ve bunlara ilişkin belgeler esas alınarak, mali tabloların güvenilirliği ve doğruluğuna ilişkin mali denetim ile kamu idarelerinin gelir, gider ve mallarına ilişkin mali işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığının tespiti şeklinde açıklanmıştır. 5018 sayılı Kanundaki bu düzenleme INTOSAI Denetim Standartlarıyla da paralellik arz etmekte olup, madde söz konusu düzenlemelerle uyumlu bir şekilde hazırlanmıştır.

Performans denetimi, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımı ile kamu idarelerinin hizmetlerini etkin bir biçimde sunmasına yardımcı olacak önemli araçlardan biridir. Sayıştayın 1996 yılından bu tarafa 832 sayılı Kanunun ek 10 uncu maddesine göre örnek çalışmalar şeklinde yürüttüğü bu denetimler bundan böyle daha sistemli, programlı ve kurumsal bir yapıya dönüşmüş olarak sürdürülecektir. Performans denetimi sonucunda tespit edilen hususlar gerek yıllık gerekse tamamlandıkları dönemler itibarıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulacaktır.

Madde 37- Denetim, her aşamada bir denetim planı ve programına dayalı olarak yürütülen bir faaliyettir. Denetimde planlama, uluslararası denetim standartları açısından en temel çalışma standardıdır. Denetimin bir denetim planı hazırlanarak başlatılması, o planın uygulanmasını gösteren bir denetim programı yapılması, bu programın uygulanması ve elde edilen denetim sonuçlarının raporlanması ve sonuçta raporlarda belirtilen hususların izlenmesi denetim sürecinin vazgeçilmez aşamalarıdır.

Tüm bu faaliyetlerin her aşamasının, kanunlar ile genel kabul görmüş uluslararası denetim standartlarına uygun olarak hazırlanacak ikincil mevzuatta ve rehber ve el kitaplarında belirtileceği maddede hükme bağlanmıştır.

Madde 38- Bu madde ile amaçlanan, 832 sayılı Kanuna göre saymanlık bazında yapılan Sayıştay denetimlerini, kamu idareleri bazında yapılacak bir denetime dönüştürmektir.

5018 sayılı Kanun ile uygulaması yasal bir dayanağa kavuşan zorunlu raporlardan birisi dış denetim genel değerlendirme raporudur. Bu raporun, her yıl hazırlanarak Türkiye Büyük Millet Meclisine veya ilgisine göre diğer kamu idarelerine gönderilmesi gerekmektedir. Diğer yandan, performans denetimi sonuçlarına ilişkin raporlar da yıllık veya tamamlandıkları dönem itibarıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulacaktır.

Denetim grup başkanlıklarınca Sayıştay denetimine tabi tüm kamu idareleri için hazırlanan raporlar, ilgili Sayıştay dairesi ve Rapor Değerlendirme Kurulunun görüşü alınarak Sayıştay raporu haline dönüştürülecektir. Bu raporlar, genel uygunluk bildirim ve faaliyet genel değerlendirme raporu ile eş zamanlı olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilgili komisyonlarında genel uygunluk bildirim ile birlikte görüşülmek üzere sunulacaktır.

Madde 39- Bu maddede, 5018 sayılı Kanuna paralel olarak, kamu idarelerince hazırlanan faaliyet raporlarının Sayıştayca gerçekleştirilecek denetim sonuçları da dikkate alınarak değerlendirileceğine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. Sayıştay, idarelerin bütçe uygulama sonuçları veya mali rapor ve tablolarının denetimi ile birlikte idarelerin stratejik planları ve performans programlarının uygulanma sonuçlarını dikkate alarak faaliyet genel değerlendirme raporunu oluşturacak, böylece denetimler sırasında hesap ve işlemler ile birlikte, belirlenmiş performans göstergelerine göre faaliyetlerin hedef ve gerçekleşme durumunu da dikkate alacak değerlendirmelerde bulunacaktır.

Bu raporlar grup başkanlıklarınca hazırlandıktan sonra doğrudan Rapor Değerlendirme Kuruluna görüş almak için gönderilecektir. Mahallî idareler hakkında düzenlenecek raporlar Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmakla birlikte, gereği için bir örneği İçişleri Bakanlığına, bir örneği ilgili mahalli idare meclisine gönderilecektir.

Madde 40- Bu madde ile, 5018 sayılı Kanuna paralel olarak Maliye Bakanlığı tarafından derlenen genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait mali istatistiklerin Sayıştay tarafından uluslararası istatistik standartlarına uygunluğu yönünden değerlendirilmesi ve sonuçlarının Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulması ve Maliye Bakanlığına gereği için gönderilmesi hususları düzenlenmiştir.

Madde 41- Bu madde, kamu iktisadi teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından denetlenmesi için Sayıştay tarafından yapılacak denetim faaliyetlerini düzenlemektedir.

Madde 42- Bu madde, Anayasa ve 5018 sayılı Kanunun genel uygunluk bildirimini ile ilgili hükümleri dikkate alınarak düzenlenmiştir. Genel uygunluk bildirimini dış denetim genel değerlendirme raporu ile idare faaliyet raporları, genel faaliyet raporları ve bunların Sayıştayca değerlendirilmesine ilişkin rapor da dikkate alınarak hazırlanacağı ve kesin hesap kanun tasarısının verilmesinden başlayarak en geç yetmişbeş gün içinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulması öngörülmüştür.

Madde 43- Bu madde, bu Kanunda belirtilen raporlar dışında kalan denetim ve incelemeler sonucunda gerekli görülen hususların da raporlanarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmasına veya ilgili kamu idaresine gönderilmesine imkan sağlamaktadır. Denetimle ilgili veya denetim dışı ve Sayıştayın görev alanı ile ilgili herhangi bir konuda rapor hazırlanabilmesi ve bu raporların ilgili yerlere gönderilmesi Sayıştayın varlık nedeni ile uyumlu bir yaklaşımdır. Bu durum, Sayıştayların görev alanı ile ilgili her konuyu parlamentolara raporlayabilme yetkisine sahip olması şeklinde ifade edilen uluslararası standartların da bir gereğidir.

Madde 44- Bu madde, hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın gereği olarak Sayıştay raporlarının kamuoyuna açıklanmasını öngörmektedir. Ancak kanunlarda kamuoyuna açıklanması yasaklanan konularda açıklama yapılmayacak ve bu raporlar ilgili yerlere bu kayıtla gönderilecektir.

Madde 45- Bu madde, 832 sayılı Kanuna 4963 sayılı Kanunla ilave edilen ek 12 nci maddeden alınmıştır.

Madde 46- Bu madde ile, belediyeler ve bu Kanunun 4 üncü maddesinin (b) bendinde sayılan kamu idarelerinin Sayıştayın talebi üzerine hesap ve işlemlerini bağımsız dış denetçilere denetletmesi ve bu denetim sonuçlarından Sayıştayca yararlanması imkanı sağlanmıştır.

Bu şekilde denetime tabi tutulacak idareler ve/veya denetim konuları Sayıştayca belirlenecek ve Sayıştayın talebi üzerine bu denetimin yaptırılması ile ilgili işlemler idarelerce yerine getirilecektir.

Bu kamu idarelerinin dış denetim yetkisi Sayıştaya aittir. Bağımsız dış denetçiler tarafından yapılacak denetimler, Sayıştayın yapacağı denetimlerin yerine geçecek bir denetim olmayıp, Sayıştay tarafından yapılacak denetimlere katkı sağlayacaktır. INTOSAI Denetim Standartlarında böyle bir denetimi Sayıştaylar adına yaptırmaya imkan veren düzenlemeler de mevcuttur. Sayıştayın denetim alanının tüm kamuyu kapsayacak biçimde genişlemesi ve her bir alanın gereğine göre uzmanlık bilgisi gerektirmesi bu düzenlemenin yapılmasını zorunlu kılmıştır. Sayıştayın belirleyeceği esas ve usullere göre yapılacak bu faaliyetler, Sayıştayın ve kamu idarelerinin daha etkin hizmet yapabilmesine olumlu katkı sağlayacaktır.

Bu denetimleri yapacak kişi ve kuruluşlarda aranacak özellikler ve denetimler sırasında uyacakları kurallar Sayıştay tarafından hazırlanacak yönetmelikte ayrıntılı olarak düzenlenecektir. Bağımsız dış denetçiler, hazırladıkları raporlarda yer alan yanlış ve yanıltıcı bilgi ve kanaatlerden dolayı genel hükümlere göre sorumlu olacaktır.

Madde 47- Bu madde, Sayıştayın yapacağı denetimler sırasında diğer denetim raporlarından yararlanmayı düzenlemektedir.

Kamu idarelerinin kuruluş kanunlarında veya diğer hukuki düzenlemelerinde, hesap ve işlemlerini bağımsız dış denetçilere denettirmeye ilişkin bir hüküm mevcutsa, denetimler sırasında bu denetçilerce hazırlanan raporlardan da yararlanılarak Sayıştay denetimleri gerçekleştirilir.

Madde 48- Bu madde, 832 sayılı Kanuna 4963 sayılı Kanunla eklenen ek 12 nci maddedeki uzman çalıştırmaya ilişkin hükme, ihtiyacı karşılayacak bazı ilaveler yapılmak suretiyle düzenlenmiştir. Yapılan düzenleme ile uzman olarak görevlendirilecek kamu görevlilerine ve kamu görevlisi olmayan kişilere yapılacak ödemeler bir esasa bağlanmıştır.

Madde 49- Bu maddede, 5018 sayılı Kanunla yapılan düzenlemeler ile kamu mali yönetiminde meydana gelen değişikliklere paralel olarak, kamu idarelerinin hesap ve işlemlerinin Sayıştayca yargılanmasının da bu düzenlemelere uyumlu hale getirilmesi amaçlanmıştır.

Denetçiler tarafından 5018 sayılı Kanun kapsamında olan tüm idarelerin denetimi sırasında; bu idarelerin yasal düzenlemelere uygun olmayan hesap ve işlemlerinde kamu zararı tespit edilmesi halinde yargı raporu düzenlenecektir.

Madde 50- Bu madde hükmü 832 sayılı Kanunun 56 ncı maddesinden alınmış ve savunma hakkının kutsallığı gereği tarafların yazı ile istemeleri halinde yargılama sırasında dairede sözlü savunma yapabilmelerine imkan tanınmıştır.

Madde 51- 5018 sayılı Kanun ile 1050 sayılı Kanunun bidayeten sorumlu kabul ettiği saymanın bu sorumluluğuna son verilmiştir. Bu düzenlemeye uygun olarak maddede baradet kararı yerine, yargı raporuna konu edilen hesap ve işlemlerin yasal düzenlemelere uygun olduğuna karar verileceği belirtilmiştir. Yasal düzenlemelere uygun olmayan ve kamu zararına yol açan hesap ve işlemler hakkında ise zararın sorumlulardan tazminine karar verilecektir.

Madde 52- Bu madde hükmü 832 sayılı Kanunun 62 nci maddesi esas alınarak düzenlenmiş ve ilamlarda yer alacak hususlar belirtilmiştir.

Madde 53- Bu madde hükmü 832 sayılı Kanunun 63 ncü maddesinden alınmış ve ilamın “ilgili saymanlığa gönderilmek üzere Maliye Bakanlığına” gönderilmesi hükmü, tüm muhasebe birimlerinin Maliye Bakanlığına bağlı olmaması gerekçesiyle çıkarılmış ve “ilgili muhasebe birimi” ifadesi kullanılmıştır.

Madde 54- Bu madde, 832 sayılı Kanunun 64 üncü maddesinden alınmış ve 5018 sayılı Kanunun kamu zararına uygulanacak faize ilişkin hükmü dikkate alınarak düzenlenmiştir.

Madde 55- Bu madde ile kanun yollarına başvuru dilekçesinde bulunması zorunlu olan hususlar düzenlenmiştir.

Madde 56- Bu madde 832 sayılı Kanunun 67, 68, 69, 70, 72 ve 73 üncü maddeleri esas alınarak düzenlenmiştir.

Madde 57- Bu madde, 832 sayılı Kanunun 74, 75 ve 76 ncı maddeleri esas alınarak aynen alınarak bir madde halinde düzenlenmiştir. Ayrıca, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile uyum sağlamak amacıyla yargılamanın iadesi sebepleri arasına bilirkişi veya uzmanın gerçeğe aykırı rapor düzenlediğinin ortaya çıkması da eklenmiştir.

Madde 58- Bu madde, 832 sayılı Kanunun 77 ve 78 nci maddelerinden aynen alınarak bir madde halinde düzenlenmiştir.

Madde 59- Madde 832 sayılı Kanunun 80 inci maddesinden alınmıştır.

Madde 60- Madde 832 sayılı Kanunun 18 inci maddesinden alınmıştır.

Madde 61- Bu madde 832 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinden alınmıştır.

Madde 62- Bu madde 832 sayılı Kanunun 79 uncu maddesinden alınmıştır.

Madde 63- Bu madde 832 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinden alınmış ve halen Türkiye Büyük Millet Meclisi Saymanlık Müdürlüğüne yürütülen muhasebe hizmetlerinin Sayıştay nezdindeki muhasebe birimince yürütülmesi öngörülmüştür.

Madde 64- Bu madde ile, 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun ek geçici 1 inci maddesinde yer alan Sayıştay meslek mensuplarının aylık, ödenek, mali, sosyal, emeklilik ve diğer hakları ile teminatları konusundaki hükmün Sayıştay Kanununda da aynen yer alması sağlanmış ve Sayıştay meslek mensuplarının sınıfları ile birinci sınıfa ayrılmalarında 2802 sayılı Kanundaki hükümlere paralel düzenleme yapma konusunda Sayıştay Genel Kurulu yetkili kılınmıştır.

Madde 65- Bu madde 832 sayılı Kanunun 95 inci maddesinden alınmıştır.

Madde 66- Bu madde 832 sayılı Kanunun 96 ncı maddesinden alınmıştır.

Madde 67- Bu madde 832 sayılı Kanunun 97 nci maddesinden alınmıştır.

Madde 68- Sayıştay Başkan ve üyeleri dışındaki meslek mensuplarına uygulanacak disiplin suç ve cezaları hakkında Hakimler ve Savcılar Kanununun ilgili hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 69- Bu madde 832 sayılı Kanunun 99 uncu maddesinden alınmıştır.

Madde 70- Bu madde 832 sayılı Kanunun 7 nci maddesinden aynen alınmıştır.

Madde 71- Bu madde 832 sayılı Kanunun 90 inci maddesinden alınmıştır.

Madde 72- Bu madde ile, 832 sayılı Sayıştay Kanununun sicillere ilişkin bazı hükümlerinin Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi hususu ve mahkeme kararında belirtilen gerekçeler de gözetilerek Sayıştay Başkanı ve üyeler dışındaki meslek mensupları ile savcıların sicilleri düzenlenmiştir.

Madde 73- Sayıştay meslek mensuplarının başka görev yasağı ve bunun istisnasını teşkil eden faaliyetler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarındaki bir göreve atanabilme ve uygun görüldüğü takdirde mesleğe geri dönebilmeleri hususu 832 sayılı Kanunun 93 üncü maddesi de dikkate alınarak düzenlenmiştir.

Madde 74- Bu madde, 832 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi esas alınarak düzenlenmiştir.

Madde 75- Sayıştayın denetim ve diğer faaliyetleri ile ilgili eğitim ve yayın hizmeti verebilmesine ve bu hizmetlerden elde edilen gelirlerin özel gelirler karşılığında bütçeye ödenek kaydedilerek eğitim ve yayın amaçlı hizmetlerde kullanılmasına imkan sağlanmış; bu şekilde elde edilen gelirlerin eğitim ve yayın amaçlı hizmetlerde kullanılmasıyla ilgili olarak; eğitim ve ders ücreti, telif ücreti ve diğer hususların Sayıştayca hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenmesi esası benimsenmiştir.

Madde 76- Bu madde 832 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesinden aynen alınmıştır.

Madde 77- Madde ile, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerin Sayıştay Başkanlığına ilişkin bölümünde yer alan kadro sayısı ile sınırlı olmak ve Başkanlıkça gerekli görülme kaydıyla yılda bir defa kadro sınıf, unvan ve derece değişikliği yapmaya Sayıştay Genel Kurulunun yetkili kılınması öngörülmektedir.

Madde 78- Kamu idarelerinin hesap ve işlemlerine ilişkin her çeşit belge ve bilgiyi saklama yükümlülüğü ilgili idareye bırakılmış; bu belge ve bilgilerin denetim sürecinde Sayıştaya gönderilmesi ve Sayıştay tarafından ilgili idareye iadesi, ilgili idarece saklanması ve yok edilmesine ilişkin esas ve usullerin Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Sayıştayca hazırlanacak yönetmelikle belirleneceği hükme bağlanmıştır.

Madde 79- Bu madde 832 sayılı Kanunun 65 inci maddesi esas alınmak suretiyle düzenlenmiştir.

Madde 80- Bu madde 5018 sayılı Kanunun 69 uncu maddesinden aynen alınmıştır.

Madde 81- Bu Kanun tarafından verilen görev ve yetkilerin etkin bir biçimde yerine getirilmesi ve kullanılması için ihtiyaç duyulan tüm ikincil mevzuatın hazırlanması konusunda Sayıştay Başkanı yetkili kılınmıştır.

Madde 82- 832 sayılı Sayıştay Kanunu ile diğer kanunların bu Kanuna aykırılık taşıyan hükümlerinin yürürlükten kaldırılması sağlanmıştır.

Geçici Madde 1- Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulacak Sayıştay raporlarının Mecliste görüşülme esas ve usullerinin Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde belirlenmesi öngörülmüş, İçtüzükte bu değişiklik yapıncaya kadar izlenmesi gereken süreç belirlenmiştir.

Geçici Madde 2- Bu Kanunun 15 inci maddesinde belirtilen dörtte üç oranı sağlanıncaya kadar boş olan üyeliklere yapılacak seçimlerde eksik kontenjan için seçim yapılacağı esas getirilmiş, bu oranların uygulanmasında tamsayı yanında meydana gelen kesirlerin Sayıştay meslek mensupları kontenjanına aktarılması hususu benimsenmiştir.

Geçici Madde 3- Bu Kanun gereğince hazırlanacak yönetmelik, standart, rehber, el kitapları ve diğer hukuki düzenlemelerin Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde çıkarılması öngörülmüştür.

Geçici Madde 4- 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerde yer alan Sayıştay Başkanlığına ait kadroların kullanılmasına devam olunacağı hükme bağlanmış, ihdas ve iptal edilen kadrolara ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Diğer taraftan, Kanunun yayımı tarihinde Sayıştay Başkanlığına ait kadrolarda bulunan meslek mensupları ile yönetim mensuplarının aynı unvanlı kadrolara; savcı yardımcısı kadrosu kaldırıldığından, savcı ve savcı yardımcılarının savcı kadrolarına başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılması öngörülmüştür.

Geçici Madde 5- Sayıştay meslek mensuplarının birinci sınıfa ayrılma koşulları, 2802 sayılı Kanuna paralel olarak yeniden düzenlendiğinden, meslek mensuplarının geriye dönük hak teşkil etmeden intibaklarının yapılabilmesini temin için bu madde düzenlenmiştir. Birinci sınıfa ayrılmada 2802 sayılı Kanunda belirlenen süreler dikkate alınacak ve birinci sınıfa ayrılma tarihleri buna göre yeniden belirlenecektir. Ancak bu hükmün yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönem için herhangi bir ödemede bulunulmayacaktır.

Geçici Madde 6- Madde ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine paralel biçimde, ilk kez Sayıştay denetimine tabi tutulan kamu idarelerinin denetimiyle ilgili takvim belirlenmiş; ayrıca bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce başlayan denetim, yargılama ve diğer işlerin 832 sayılı Sayıştay Kanunu ve diğer ilgili kanun hükümlerine göre sonuçlandırılacağı hüküm altına alınmıştır.

Geçici Madde 7- Rapor Değerlendirme Kurulu ile Temyiz Kurulu üyeliği seçimlerinin bir ay içerisinde yapılması öngörülmüştür.

Geçici Madde 8- Halen görevde bulunan Sayıştay Başkanının Başkan seçildiği tarihte geçerli olan yedi yıllık süreyi tamamladıktan sonra görev süresinin dolacağı açıklığa kavuşturulmaktadır.

Ayrıca, Kanunun yayımlandığı tarihte üye olanların üyelik süresinin Kanunun yayımı tarihinden itibaren on iki yıl daha devam etmesi öngörülmüştür.

Madde 83- Yürürlük maddesidir.

Madde 84- Yürütme maddesidir.